

Velja po pošti:
 Za celo leto naprej . . . K 28.—
 za en mesec 2-20
 za Nemčijo celoletno . . . 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec 2.—
 V spravi prejema mesečno . . 1-70
Sobotna izdaja:
 za celo leto 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENEK

Inserati:
 Enostolpna petstvrsta (72 mm):
 za enkrat po 18 v
 za dvakrat " 15 "
 za trikrat " 13 "
 za večkrat primeren popust.
 Poročna oznanila, zabavale, osmrtnice itd.:
 enostolpna petstvrsta po 2 v. vin.
Poslano:
 enostolpna petstvrsta po 40 vin.
 Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 8. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511, bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Za cesarjev rojstni dan.

Od kn.-šk. ordinarijata v Ljubljani smo dobili sledeči odlok glede cerkvenega praznovanja cesarskega rojstnega dne v objavo:

Letos, ko praznuje naš ljubljani vladar, Njegovo Veličanstvo cesar Franc Jožef I. v času strašne svetovne vojske svoj petinosemideseti rojstni dan, hočemo ta dan tudi cerkveno prav slovesno praznovati. Milost Vsemogočnega je, ki nam je ohranila cesarja Franc Jožefa I. do te visoke starosti. Božja previdnost je nadalje dopustila, da je celo večer življenja našega miroljubnega vladarja, ki je v svojem dolgem življenju prestal toliko težkih poizkušnji, ožarjen s plamenom svetovne vojske. To je en vzrok več, da se zatečemo letos ob cesarjevem rojstnem dnevu s tem večjim zaupanjem pred prestol Najvišjega, da priporočimo Vsemogočnemu našega cesarja, našo ljubljeno Avstrijo, vse narode našega krasnega cesarstva in našo ožjo domovino. Prosimo prav iskreno in pobožno ljubega Boga, da bi varoval in krepil cesarja, da bi blagoslovil vso cesarsko hišo in vso Avstrijo, da nam podeli kmalu zaželjeni mir v blagor avstrijskega cesarstva in v srečo vseh narodov, ki bivajo pod vladarstvom in okriljem habsburške slavne hiše.

- Zato naročam sledeče:
1. Za cesarjev rojstni dan naj se okraše cerkve in duhovske hiše z zastavami.
 2. Na predvečer cesarjevega rojstnega dneva naj se v vseh župnih in duhovniških cerkvah po Ave Mariji četrt ure slovesno zvoni. Istotako naj se dne 18. avgusta dan slovesno zvoni.
 3. Ob cesarjevem rojstnem dnevu naj se v vseh župnih, duhovniških in samostanskih cerkvah opravi slovesna služba božja z zahvalno pesmijo »Te Deum«. Ta služba božja bodi v krajih, kjer so c. kr. uradi in kjer je bila doslej navada, oziroma kjer je to prilično, dne 18. avgusta, drugod pa naslednjo nedeljo. Vernikom naj se v pridigi (v nedeljo 15. avgusta, oziroma 22. avgusta) primerno pojasni važnost letošnjega cesarjevega dne. Verniki naj se opomnijo, da letos ob svetovni vojski še posebno goreče molimo ta dan za cesarja, za mir in srečo Avstrije.
 4. Verniki naj se tudi povabijo, da darujejo po svojih močeh miloščino za olajšanje ran in gorja, ki ga je povzročila vojska. Zapovedane nabirke za vojne namene (Rdeči križ) naj se nadaljujejo.
 5. Verniki naj se v nedeljo 15. avgusta opozore na patriotično cerkveno

slavnost na Brezjah in naj se povabijo na udeležbo.

Kn.-šk. ordinariat v Ljubljani,
 dne 11. avgusta 1915.

† Anton Bonaventura,
 knezoškof.

Protikatoliška gonja v Italiji.

Kakor ni dvoma, da je to velikansko svetovno gorje povzročila človeška popačenost, kar je sv. Oče že opetovano naglašal, tako tudi prav nič več ne dvomimo, da v sedanjih vojski igra vodilno vlogo framazonstvo. Ta revolucionarna organizacija, po svojem početku in smotru organizirano sovraštvo do Križa in Cerkve, v vseh deželah vneto pripravlja tla za boj proti katoličanstvu. Glavni udarci so namenjeni papežu in duhovščini.

Italija, ki jo že deset in desetletja vodijo framazonski bratje, in ki ji stoji na čelu kralj, mož izredno šibkega značaja, zraven pa še sam framazon, ta dežela nam je tipičen vzgled, kako deluje framazonsko sovraštvo proti Cerkvi.

Ta gonja se tam kaže v vedno jasnejših obrisih.

Iz poročil, ki prihajajo iz Italije, izve mo, da ondi silijo celo stare, slabotne in bolne duhovnike pod orožje. Nemško in avstrijsko časopisje, celo protikatoliško, se zgraža nad ravnanjem Lahov proti lastni duhovščini. Ni pa dovolj, da morajo ubogi, betežni starčki duhovniškega stanu v vojaško suknjo, Lah so jih začeli tudi na druge načine preganjati. Zapirajo jih kar po vrsti. Nekaj slučajev! Bilo je to v Miheltello v Siciliji. Dijaška družal sreča na cesti 52letnega duhovnika Antonio Messina. S palicami, gorjačami in kamenjem navale nanj. Ubogi mož je komaj ušel podivjani družali v Katanijo. Oblast pa, namesto, da bi divjake zaprla, je vrgla v ječo duhovnika, češ: Dijaški so imeli prav, ker je špijon! Takih slučajev se je zgodilo več. — Župnik iz Torre di Pordenona (v severni Italiji) je več časa pred vojsko pisal avstrijskemu konzulu pismo, da Italijani ne žele vojske. Takoj po napovedi vojske so ga kot špijona zaprli. Pod krinko »špijonaže« so zaprli oba duhovnika iz San Stefano di Como, župnika iz Manno, nekega kaplana v Milanu, 5 duhovnikov v Bariju. V Comachio so zaprli 3 kapucine s prijorjem vred, češ da so vohunili za Avstrijo. Akoravno v celem samostanu niso našli niti najmanjše sumljive stvari, so kapucine vendarle odpeljali v ječo v Ferraro.

V Bormio je prefekt dal izgnati kanonika ondotne cerkve. Župnika v Senigaliji so postavili celo pred vojno sodišče, češ da je med vojaški širil protivojaško gibanje. Izgnali so še več drugih duhovnikov iz župnij, n. pr. v Murano, Ponte Legno, v okraju Veltlin se je to zgodilo zelo mnogim duhovnikom. — In zakaj? Zvesto sledeč pozivu in vzgledu sv. Očeta je italijanska duhovščina svarila pred vojsko in molila za mir. To je bila vsa propaganda radi katere toliko duhovnikov sedi v ječah. Pravi vzrok pa je sovraštvo framazonске laške vlade do Cerkve.

Prav tako postopajo z duhovniki v naših krajih, ki so jih zasedli. Poročali smo že, da je v Cremoni zaprtih 19 duhovnikov iz goriške nadškofije, med njimi mnogo Slovencev. Menda so tam zaprti vsi briski duhovniki, med njimi tudi veleč. gg. Uršič iz Slovrenca in Fr. Klanjšček iz Podsabotina. Ta gospod ki je na bojišču v Galiciji hudo obolel, je dolgo časa bil po bolnišnicah, dokler ni dobil lahkega mesta Podsabotinom, da si tam pozdravi svoje zelo šibko zdravje. Sedaj pa tiči v cremonskehih zaporih. Prav nič ne vemo, kaj se je zgodilo s kobariško duhovščino, ki je ostala na svojih mestih med ljudstvom, kot ji je veleval njen sveti poklic. Enako ni glasu o mnogih glasovih z Bovškega. Kje so? So-li še živi? Morda pa tiče kje v italijanskih ječah. Ljudje so pa ostali brez svatovalcev, bolniki umirajo brez dušnih tolažil. Tako je framazonstvu prav in tako dela laška vlada.

Najhujša gonja pa je naperjena proti sv. Očetu.

L. 1871. dne 31. maja je v Italiji stopila v veljavo takozvana »garancijska postava«, ki naj bi uredila razmerje med laško vlado in papežem. Ko so papežu vzeli Rim, so mu pustili le Vatikansko palačo kot njegovo last. Garancijska postava, ki jo izdala italijanska vlada sama, zagotavlja papežu popolno svobodo občevanja z verniki celega sveta in vseh držav. Papež je po tej postavi osebno svet in nedotakljiv; vsak napad na papeževo osebo je po tej postavi kazniv in ga laške postave kaznujejo kot razžaljenje Veličanstva. Ker postava priznava papežu vladarske pravice, mu daje tudi pravico, da ima v svoji palači lastno telesno stražo. Z eno besedo, papež ima po tej postavi pravico, da svobodno občeje s celim katoliškim svetom brez vsakega vmešavanja od strani laške vlade.

Sedaj pa je prišla vojska z Avstrijo.

In takoj je začela laška vlada kratiti papežu njegove pravice na najtrši način. Avstrijski in bavorski poslanik pri papežu sta morala oditi; laška vlada je takoj poklicala pod orožje papeževe stražnike. Papež je ostal brez varstva. Ne samo to! Laška vlada je samovoljno začela odpirati uradna pisma, ki jih pošiljajo škofje papežu. Odprli so celo pismo, tičeče se spovednih pooblastil. Nasprotovanje in sovraštvo proti papežu je raslo dan na dan. Časopisje ga je začelo na najgrše načine napadati. Laška vlada bi bila morala po »garancijski postavi« te grde napade preprečiti; a jih je mirno dopustila. Ko pa je na to papeževo glasilo ostro protestiralo proti tem ostudnim napadom na papeževo osebo, je laški državni pravdnik papeževo glasilo zaplenil. Napade na papeža je laška vlada dopustila, obrambo njegovo zaplenila. Tako se jasno kaže, kakšen duh vlada v krogih italijanskih državnikov. Krivico nad krivico kopičijo nad glavo poglavarja katoliške cerkve.

Italijansko framazonsko časopisje torej besni proti Vatikanu s tako silo, kakor že dolgo ne. Očitajo sv. Očetu, da je sovražnik Italije, da je proti vojski, da podpira Nemčijo in Avstrijo itd. In zakaj? Ker se sv. Oče trudi z vsem svojim vplivom, da bi preprečil novo krvoprelitje, ker ne neha narode klicati k miru. Ali ne vrši s tem edinole poslanstva svojega poklica? Framazonstvo ga radi tega napada. Papež naj bi ne smel več biti oče narodov. Kakor pa v Italiji očitajo papežu, da je sovražnik Italije, tako je peklenko framazonsko sovraštvo iz Italije preko Londona raztrosilo drugo, nasprotno laž, ki ima pa namen, avstrijske narode odtujiti papežu. Tako so razširili vesti, da je papež blagoslovil laško orožje, za čegar zmage moli; da je dal en milijon za laško vojsko; da je svojim stražnikom dovolil, boriti se proti Avstriji. Laž je preneumna, da bi jo kdo verjel. Kdor jo verjame, je res vreden pomilovanja. Resnica je, da papež vedno pri vsaki priliki povdarja svojo nevtralnost ter svojo željo in prizadevanje po miru. Ravno te dni smo zopet brali, da je sv. Oče v razgovoru s španskim časnikarjem dejal: »Poizkusil sem vse mogoče. Upal sem, da bo kmalu konec, toda ta novi spor je še bolj zapletel položaj s tem, da je dal žaloigr večje razmerje. . . . Bojim se, da je nastop Italije nedololočljivo podaljšal vojno. . . . Zdi se, da mir, ki se je že približeval, zopet odmika. . . .«

LISTEK.

Zanimivosti s soške fronte.

Postavili smo se. — Laški ujetniki. — Dalmatinci hočejo v Benetke. — 30 5cm strah.

Sanitetni praporščak g. I. J. piše župniku v Sorici dne 25. julija med drugim:

Kakor ste gotovo že brali v časopisih, so bili od 18. do 22. julija zelo hudi časi ob goriškem predmostju. Položaj je postal že precej kritičen, zato so pozvali nas, »elitne čete«. No, in postavili smo se. Štiri dni smo bili v boju na najnevarnejši točki pri P. in dali Lahonom po petah. Naše izgube so bile precejšnje in obvezoval in troštal sem noč in dan. Okrog 200 Lahov je naš bataljon tudi ujel in ti so skrbeli za zabavo. Tako veselih ljudi še nisem videl. Vse naše naokrog so objemali. Bila je prava komedija. Eden od njih, na nogi lahko ranjen, je rekel: »Da, da, to se pravi iti v Gorico kavo pit, kakor so nam naši častniki obetali. Šest tednov že sedimo tu, ne da bi kaj naredili.« In res, Lah so na celi črti še vedno tam, kjer so bili, ko smo prišli mi dne 26. maja. Še izgubili so nekaj. Naši dve stotnji sta napravili v noči od 22. na 23. t. m. protinapad in

jim iztrgali precejšen kos jarkov, katerega so bili naši pred dalj časom izgubili. Našim Dalmatincem je le to žal, da nas ni malo več; v enem tednu, pravijo, bi bili v Benetkah. Morda še pride čas za to.

Jaz med tem časom nisem bil v posebni nevarnosti. Svojo pomočno postajo smo si uredili v skladišču neke tovarne tik ob Soči. Posteljo sem imel kakor v tunelu med zaboji, polnimi bombaža. Par granat in šrapnelov je priletelo tudi v naš Tusculum, a človeških izgub ni bilo. Največji strah nam je povzročil nepričakovan strel iz našega 30.5 cm možnarja, ki je stal približno 100 korakov za nami. Vse šipe v okolici so popokale, opeka je letela s streh, mi pa med zaboje. Cel rešpekt pred temi »gavnerji«!

Od danes ponoči pa zopet uživam »dolce far niente« v neki vili v predmestju. Godi se mi drugače dobro, le malo bolan sem že cel teden. Pa ne bo sile. Najbolj me jezi to, da nisem dobil dopusta za študije, kakor mnogi moji tovariši; kot doktor bi še z veliko večjim veseljem delal nego kot medicinec. Težko čakam trenutka, da zakoljemo pitano tele, ki bo pa med tem, tako se bojim, že cel bik. — Pristrčen pozdrav!

Na koroški meji.

Topničarski predmojster Jožef Remec piše s koroške meje dne 2. avgusta:

Deset mesecev je stala naša baterija v bran proti Rusom; ko je pa izdajalski Lah napovedal vojno Avstriji, je bila naša baterija premeščena na južno bojišče. Ze v Galiciji se je odlikovalo gorsko topništvo, tukaj je pa še večjega pomena. Kajti težkih tovon ni mogoče spraviti na vsak kraj, kamor bi bilo treba, gorsko topništvo se pa igraje prenaša. Zato tudi pade mnogo sovražne pehote pod ognjem gorske artiljerije.

Sedaj smo že dolgo na enem stališču. Italijani nas obstreljujejo in tratijo streljivo, kakor bi imeli tvornice za municijo takoj zadaj za fronto. Seveda nam ne napravijo nobene škode. Mnogokrat nam frče granate in šrapneli vseh kalibrov nizko nad glavami in padajo za nami v dolino, kjer je, hvala Bogu, še dovolj prostora za vse granate, ki jih imajo Lah v zalogi. Da pa sovražnik ne postane preobjesten, mu pa od časa do časa pošiljamo dobromerjane granate in šrapnele, da se mu prevroča kri nekoliko ohladi. Porabimo malo municije, ampak z gotovim uspehom. Ne tratimo poneumnem streljiva kakor Italijani, ki se jim bo to še bridko otepalo, kakor se Rusom. Za prenočišča in vedrišča ob sla-

bem vremenu imamo v zemlji napravljene luknje, kjer smo varni tudi pred sovražnim ognjem. Ako ne streljamo ob slabem vremenu, čepimo v teh staniščih in se kratkočasimo s čitanjem, pogovori itd. Najbolj pa se vsak dan razveselimo trenu, ki nam redno prinaša kruh in druge potrebne stvari. Za priboljšek dobimo časih tudi vina ali malinovca, kar se našim suhim grlom prav prileže; vode namreč primanjkuje, ker jo moramo nositi daleč iz doline. Mračni se, svetilke nimam, zato končam.

„Citta di Jesi.“

Četovodja Jakob Tišlar, trdnjavski polk št. 4-6, nam piše z Brionskih otokov še nekaj podrobnosti o uničenju italijanskega zrakoplova »Citta di Jesi«. Tišlar je imel tisto noč službo v opazovalnem stolpu. Ko je zaslišal brnenje motorja, je takoj javil po telefonu, a ni še vedel, da-li je kak italijanski podmorski čoln ali pa zrakoplov. No, naši žarometi so kmalu razsvetlili nebo in pokazali našim topovom njihov cilj. »Dobro smo namerili šrapnele; zrakoplov se je nagnil, se hotel nato dvigniti, a kmalu obstal in začel padati. Razbili smo mu krmilo in zadnji del trupa. Narahlo je padel na morsk gladino, 8 km daleč od nas. Zorili so nepopisni Ura! Naše torpedov-

Ali niso to vzvišene besede, katere kažejo, kako sv. Oče iz vsega srca želi, da bi zopet prišel ljubi mir med svet ter osrečil milijone.

Framazonstvo pa si izmišlja laž za lažjo, to dete Laži, le da bi odtujilo ljudstva in narode katoliški cerkvi in ž njo Kristusu. In v tem delu je na prvem mestu laško framazonstvo, ki neutrudno kuje nove laži ter jih širi po vsem svetu, hoteč provzročiti s tem povsod odpad od Cerkve. Ljudske strasti niso bile še nikdar tako razpaljene in narodni čut nikdar tako občutljiv, ko je sedaj in zato laško framazonstvo upa, da osami papeža, ga odtuji narodom ter tako sebi pripravi pot, da ga od vseh zapuščenega prežene iz Rima. Prav kakor je Gospod napovedal o Sebi: »Udaril bom pastirja in razkropile se bodo ovce!« S tem upajo uničiti katoliško cerkev.

Ne bojimo se za obstoj katoliške cerkve in papešva. Cerkev je zmogovito prestala že hujše boje. Toda ti znaki nam kažejo, da se po laškem framazonstvu ter posredno po laški vladi pripravljata huda gonja proti katoličanstvu.

Prav posebno pa bi se dvignilo framazonstvo proti katoliški cerkvi, če bi se zgodilo — trdno upamo, da ne — da zmaga Italija; kajti kakor smo že gori

rekli, ta italijanska vojska je v prvi vrsti delo framazonstva. Framazonški voditelji v Italiji so bili obenem najhujši in glavni hujskači za vojsko. Framazonске lože v Italiji so se oficijelno udeleževale agitacije za vojsko.

All je potem še kaj dvoma, da bi bila zmaga Italije, triumf framazonstva, zmagoslavje protikatoliške in protiverške propagande? In zato vemo, kaj je naša dolžnost! Cela notranjost našega naroda se upira ob misli, da bi nad nami zavladalo laško prostožidarstvo. Vsa duša slovenskega ljudstva se protivi misli, da bi naš narod prišel pod vladno teh ljudi. In zato je tudi to eden onih velikih razlogov, zakaj bo naše ljudstvo do zadnjega diha — do zadnje kaplje krvi branilo sebe, svoj dom in svoje potomce pred laškimi framazon-skimi kremlji, ki stegajo po naši zemlji. Kot zvesti sinovi katoliške Cerkve hočemo braniti njeno svobodo s svojo srčno krvjo. Naši junaki ob meji vrše sedaj to tako veliko in veličastno nalogo, oni branijo naš Habsburg, našo slovensko zemljo in tudi svobodo katoliške Cerkve.

Temu novemu zahrbtnemu sovražniku pa kličemo: Tvoji peklenški načrti se z božjo pomočjo razbijejo ob prsih slovenskega ljudstva!

Poddolenjski.

Novi italijanski porazi na primorski fronti. — Naše čete obdržale vse svoje postojanke. — Težke laške izgube.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 11. avgusta. Uradno se poroča: Delovanje artiljerije in napadi Italijanov na primorski fronti je postalo večeraj zopet obsežnejše. Na robu Dobrdoške planote so napadle močnejše sovražne sile naše postojanke vzhodno od Tržiča. Te so pa po ljutih bojih brez vsake izjeme ostale v naši posesti. Odbiti sovražnik je imel osobito po topovskem ognju na krila težke izgube. Dva napada na proti zahodu štrleči del planote sta bila zadržana že po naši artiljeriji.

Proti goriškemu območju so se pozikovali Italijani pri Pevmi približati našim oviram. Bili so prepevani z ročnimi granatami. Neki v temi podvzeti sovražni napad pri Zagori (južnovzhodno od Plav) se je ravnotako izjalovil kakor predvčerajšnji. V koroškem in v tirolskem obmejnem ozemlju je položaj neizpremenjen.

Namestnik načelnika generalnega štaba, pl. Höfer, fml.

× × ×

Poveljnik pete armade zagrebškemu županu.

Ob priliki uspehov na laškem bojišču je častital zagrebški župan arhitekt Holjac njegovim prevzvišenostim g. generalu pehote Svetozarju Borojeviću pl. Bojna, poveljniku pete armade. Tej častitki je sledila sledeča zahvala:

Na bojišču, 6. avgusta 1915.

Blagorodni gospod župan!

Častitka, ki jo je izvolilo Vaše blagorodje v svoje ime in svobodnega in glavnega mesta Zagreba izraziti podrejenimi mi vojski in meni ob priliki uspehov na bojišču, me je globoko ganila. S popolno pravico trdi Vaše blagorodje, da se sinovi naše domovine na vseh bojiščih s preizkušenim in obudovanja vrednim junaštvom bore in

da so ohranili sveto izročilo svojih očetov in dokazali kremenito zvestobo vzvišeni in prejasni kroni. Trdno sem prepričan, da bo na vekomaj tako ostalo, najsrčneje se zahvaljujem za izražene želje in ostanem Vašemu blagorodju posebno vdani

Borojević v. r., gen. pehote.

Armadni poveljnik pl. Borojević o bojih pri Soči.

Budimpešta, 11. avgusta. »Az Est« poroča iz vojnega tiskovnega stana na južnem bojišču: Na celi bojni črti se pripovedujejo sledeče ginljive besede armadnega poveljnika pl. Borojevića: »Vsak moj vojak, ki se je boril do konca bitke pri Gorici, zasluži hrabrostno svetinjo. Ko se bomo po popolnem porazu sovražnika vrnili, bo največja slava, če bo kdo mogel reči, da je služil v armadi ob Soči.«

× × ×

Italijansko uradno poročilo.

Dunaj, 11. avgusta. (Kor. urad.) Italijansko uradno poročilo z dne 10. avgusta: Splošen položaj je neizpremenjen. Naše baterije so v zaseki Ruaz pri Puchensteinu napravile težko škodo. Na kraški planoti so zavrnilo že običajne male ponočne napade, s katerimi skuša sovražnik rušiti naše utrdbe in približevalna dela.

Kako Lah! poročajo.

Dunaj, 11. avgusta. (K. u.) Iz vojnega tiskovnega stana se poroča: Italijansko vojno poročilo z dne 9. avgusta ve poročati o uspešnem napadu na naše postojanke na Passo del Cavallo v sedlu med Freikofelom in Velikim Palom. O tem napadu našim četam ni ničesar znanega. Dne 8. avgusta ob 8. uri se je tam čul močan infanterijski in artiljerijski oženj, ki je bil pa najbrž zato insceniran, da bi se lahko poročalo o kakem uspehu. Enako so tudi

Ob določenem času smo se razvrstili pred šotorom in takoj nato je prišel naš nad vse ljubljani poveljnik gospod Fogar (iz znane Fogarjeve družine v Pevmi pri Gorici), ki nam je za ta dan iz lastnih sredstev naklonil dober obed z vinom in pivom. V imenu vsega moštva pozdravi poveljnika naš računski podčastnik Regul, zahvali se mu za naklonjeno pogoščenje in mu je zagotovil našo ljubezen in zvestobo v vseh slučajih in do konca. Gospod nadporočnik je ganjen odgovoril, da pozna našo zvestobo in zaupanje in nam je za njo hvaležen. Nato se spominja dolge naše borbe, naših strašnih naporov po gališkem ozemlju, ko je moralo po osem konj vleči en municijski voz. A vse smo srečno zmagali in z veseljem bomo vstrajali tudi naprej, če treba še eno leto, dokler ne bo sovražnik strl. Živio naš ljubljani cesar Franc Jožef I.! Navdušeno smo se pridružili temu klicu.

Nato smo posedli in bili veseli. Naš pogovor se je seveda sukul tudi krog nezvestega Lahona. Posebno tisti, ki smo doma ob bistri Soči, smo ugrabili, kako in kaj je z našimi domovi ter se hvaležno in navdušeno spominjali junaških braniteljev naše drage domače grude. Bog vodi njihovo orožje tudi v bodoče, da se bomo mogli ob

podatki v istem poročilu o uspehih v boju pri Zagori in Paljevu južno od Plav popolnoma izmišljeni. Vse tamonjske postojanke so v naši posesti. Izgubili nismo niti enega metalca min.

Laške pravilnice o uporabi ruskih ujetnikov v Avstriji.

Dunaj, 11. avgusta. (K. u.) Iz vojnega tiskovnega stana se poroča: Laško časopisje zadnji čas razširja pravilnice, da se ruski in srbski vojni ujetniki uvrščajo v avstrijske čete na južnem bojišču, da se tam bore proti Italiji. V nekem v »Corriere della Sera« objavljenem in najbrže v uredništvu samem spisanem zasebnem pismu s fronte pripoveduje seržant Giuseti, da je videl več ruskih ujetnikov v avstrijskih uniformah. To razširjajo Italijani zato, da bi lahko poslali na fronto proti Avstriji naše vojne ujetnike laške narodnosti, katere jim je morebiti Rusija velikodušno podarila.

Italija zopet kliče črne čete.

»Zeit« poroča 10. iz Lugana: Laško časopisje z izrednim navdušenjem piše o prošnjah barvastih kolonijalnih čet iz Eritreje in iz Somalske obale, da jih pošljejo v Evropo. Najbrže pa se Italija po francoskem vzorcu noče odpovedati tem rezervam.

Odstavljena pomorska poveljnika.

»Berliner Tageblatt« poroča: Radi potopa križarke »Amalfi« sta bila odstavljeni poveljnik dotičnega oddelka in pa mornariški poveljnik v Benetkah.

Razporeženje v Rimu.

Lugano, 11. avgusta. »Corriere de Ticino« prinaša neko rimsko pismo, v katerem se glasi: Avstrijsko - nemške zmage so povsod napravile globok vtis. Nade tistih, ki so mislili, da bodo po kratkem pritisku na vzhodu imeli Avstrijo v oblasti, so splavale po vodi. Vojska je bila komaj napovedana, ko so se pričeli Rusi umikati in sedaj so že za Varšavo. Vsakdo pravi: Rusi so pri koncu. Predno bodo mogli misliti na to, da zopet nastopijo, bo že pomlad. Vojska bo trajala najmanj še eno leto. To je, kar posebno teži ljudi. Računali so s komaj petmesečno vojsko, sedaj pa vidijo, da so se zmotili.

Draginjski nemiri v Milanu in v Turinu.

Genf, 11. avgusta. Zadnji draginjski nemiri v Milanu in v Turinu so trajali cel dan do pozne noči. V Turinu so se udeležili manifestacij tudi na novo vpoklicani rezervisti.

Italijanska kraljica bolna.

Dunajski listi poročajo iz Lugana: Italijanska kraljeva rodbina se je preselila na letovišče na gradu Raconigi proti svoji prvotni nameri, da ostane v Rimu, ker baje kraljičino zdravje ni zadovoljivo.

Kvirinal bolnišnica.

Turin, 9. avgusta. (K. u.) »Stampa« poroča: Glavne prostore kakor tudi slavnostno dvorano Kvirinala so priredili za bolnišnico 200 ranjenih vojakov.

Potres v Italiji.

Lugano, 11. avgusta. (K. u.) Ponoči 10. avgusta ob 1. uri 50 minut in ob 3. uri 10 minut je bil močan potres na jugovzhodnem obrežju Italije in dva valovita sunka, ki sta se čutila osobito v Brindesipi. Podrobnosti o silovitem potresu italijanski listi ne objavljajo.

× × ×

Italijanska lesna industrija v naših alpskih deželah.

»Grazer Tagespost« priobčuje članek gozdarskega strokovnjaka, ki opozarja na

to, da je sedaj prilika, da napravimo konec laškemu gospodstvu v lesni trgovini alpskih dežela. Zadnjih trideset let so se tod italijanski podjetniki polagoma popolnoma polastili lesne trgovine in industrije in s svojo kapitalno silo izpodrinili skoro vsa domača lesna podjetja. Kako je do tega prišlo? Italija je naravni odjemalec našega lesa in Italijan iz Italije, ki dobro pozna posebnosti in koticke lesne trgovine na italijanske trgu, je gotovo lažje in zanesljivejše uspeval v svojem podjetju nego naši nepoučeni ljudje. Zato so mu prepustili prostor. Le žal, da mu nismo odstopili le trgovine, marveč tudi celo lesno industrijo. Italijani so služili milijone in milijone, ki so jih zopet porabili za nakup velikih skupaj ležečih zemljiščnih in gozdskih kompleksov. Tako so zlasti na Štajerskem in Koroškem velika ozemlja in gozdovi prešli v roke italijanskih državljanov. Le-ti so v svojih podjetjih nastavljali izključno svoje ljudi t. j. irredentovce; samo na poseben pritisk je dobil kako nižje mesto tudi kak domačin. Koliko nam je to škodilo v vojaškem oziru, ni znano, a koristilo nam gotovo ni. Ti lijskimi podjetji maščevala radi nasilij v vojne z Italijo še pravočasno poskrbeli za to, da so svoja podjetja pred morebitnimi povračilnimi odredbami za postopanje proti avstrijskim in nemškim podjetnikom na Italijanskem na ta ali drug način zavarovali; sklenile so se razne navidezne pogodbe, podjetja so se prepisala na slavnate može, ustanovile nove delniške družbe pod avstrijskim imenom itd. Znana avstrijska dobrodušnost se sicer še ni prav nič zganila, da bi se nad tukajšnjimi italijanskimi podjetji maščevala radi nasilij in krutosti nasproti našim — itak maloštevilnim — ljudem v Italiji; pa tudi nikomur nam ne hodi na misel, da naj bi posnemali italijanske divjosti in Italijanom porušili prodajalne, tovarne itd. A nekaj pa se mora na vsak način zgoditi: Italijanske lesne tvrdke morajo za zmerom vun iz alpskih dežela! Kako naj bi se ta akcija izvedla, bo članek razpravljaval v prihodnjih člankih.

Z juga.

BALKAN.

Razne današnje vesti pripovedujejo, da ententa s svojim zadnjim korakom ni imela uspeha. Bolgarija noče proti Turčiji, ker ji ententa ne more zagotoviti obljubljenih zemelj. Grška in Srbija pa sta tudi razdraženi, ker hoče ententa iz njihovega telesa rezati kose mesa, da bi jih dala Bolgariji, ki pa od entente menda sploh nič noče sprejeti, ker noče Velike Rusije ob Dardanelah in v Carigradu. Tudi iz Rumunije prihajajo bolj pomirljive vesti. Poroča se, da je vsak trenutek pričakovati, da vlada dovoli izvoz žita. Sicer pa bomo prav kmalu videli, kako se bodo na Balkanu stvari zaobrile.

ZAKAJ SRBIJA IN ČRNAGORA POČIVATA?

Kodanj, 11. avgusta. Iz Pariza se poroča: Srbija in Črnagora mirujeta na ukaz Rusije. Belgrad in Cetinje čakata ukaza Rusije, da zopet nastopita. Ko se zavzmeta Gorica in Trst, se prične novo prodiranje skupno z Italijo.

KAJ BO NAPRAVILA SRBIJA?

Niš, 11. avgusta. Kralj je sklical skupščino na 16. avgusta k izrednemu zborovanju. Skupščina bo najbrže odločila o macedonskem vprašanju. Vlada bo prepustila narodnemu zastopstvu, naj presodi, če naj se odpove Macedoniji, če naj se izzove bolgarska armada ali pa če naj se izzove ogorčenje srbske armade. Vsekakor se nahaja srbska armada v težavnem položaju, ker mora to vprašanje v najkrajšem času dozoreti. Potem, ko je Pasić obvestil ententine poslanike, da bo srbska vlada kmalu v obliki note sporočila svoje stališče, se je delj časa posvetoval z bolgarskim poslanikom.

SRBIJA IN ITALIJA.

Ženeva, 10. avgusta. Pariški Midi izve, da Srbija zahteva revizijo pogodbe med Italijo in entento glede odstopa slovenskih zemelj. Zato je Srbija dozda namenoma držala križem roke.

»Gazette de Lausanne« pa javlja iz Pariza, da je ententa obljubila razgovor o spornih točkah med Italijo in Srbijo toda šele po sklenjenem miru.

»Herald« pa poroča: Italija bo zahtevala, da Srbija izprazni vse ablanško obrežje.

CAR RAZSODIL SPOR O MACEDONJI MED SRBIJO IN BOLGARIJO.

Sofija, 11. avgusta. »Utro« poroča: Knez Trubeckoj potuje na odločno carjevo željo v Niš nazaj, da izroči kralju Petru lastnoročno carjevo pismo. O vsebini tega pisma je podal knez Trubeckoj presenetljiva obvestila. Car naglašava v pismu, da zdaj več Srbije ne poziva kot zavezniške države, naj izpolni, kar želi sporazum od nje. V svojem sporu s svojim balkanskim zaveznikom je Srbija carja naprosila, naj prevzame mesto razsodnika. Carjeva sodba

ke so odhitele na morje reševati italijanske zrakoplovce, naši hidroplani so križarili po zraku. Sprednji del zrakoplova je ostal nepoškodovan, zadnji del je bil izpraznjen, pri padcu se je zlomilo tudi ogrodje. Drugi dan so naše torpedovke ponosno privlekle italijansko zračno križarko na varen prostor. S tem je izgubil Lah že drugo najmodernejšo zračno ladjo. Bog je z nami!

Pozdrav vsem rojakom, posebno pa Gorenjкам in Krašovkam pošiljajo v imenu vseh drugih tukajšnjih slovenskih vojakov: Jakob Tišlar, četovodja, Franc Mlakar, desetnik, Novak, Renko, topničarja.

Slovenski fantje ob Dnjestru.

Topniški desetnik Rojec nam piše: Severno bojišče, 4. avg.

26. julija je poteklo leto od onega nepozabnega dne, ko je bila odreena mobilizacija. To obletnico smo slovenski fantje ob Dnjestru slavnostno praznovali. Postavili smo majhen šotor in zelenja in ga okrasili s cveticami in zastavami. Ob strani smo postavili top, ki smo ga istotako ovenčali s cvetjem.

slove, da Srbiji ne gre pravica do Macedonije in da bi bila Srbija zato dolžna, da to ozemlje prepusti Bolgariji. Ker bi se s tem neposredna meja z Grško zbrisala, prosi zato car Srbijo, naj odpove zvezo, ki jo je sklenila z Grško in z Bolgarijo. Srbija je v protislovju s to pogodbo z Grško zasedla albansko ozemlje. Knez Trubeckoj je izjavil, da z objavo vsebine pisma ni zagrešil indiskretnosti, ker se je zahtevalo z ruske strani, naj se obvesti javnost o vsebini tega pisma.

RUSIJA PRITISKA NA SRBIJO.

»Vossische Zeitung« poroča iz Petrograda, da je Miljukov, zaupen prijatelj Lazonova, v »Rječi« priobčil oster članek proti Srbiji in Črnigori. Srbija, zaradi katere se pravzaprav vojskuje, mora vrniti svoj čas oropani bolgarski del Macedonije. Namesto tega pa sta Srbija in Črnagora skupno izrabili odmor za osvojitve novih ozemelj v Albaniji, namesto da bi pomagali zaveznikom. Prav je rekel Sazonov, da naj Srbija v čuvtvu svoje dolžnosti končno dobi poguma za žrtve.

PREDLOGI SPORAZUMA ŠTIRIH BOLGARIJI.

Budimpešta. »Az Est« poroča iz Bukarešta: List »Minerva« objavlja predloge, ki jih je stavil sporazum štirih Bolgariji: 1. Srbija prepusti ozemlje tostran Vardarja z mesti Skoplje in Kočana takoj Bolgariji, ki je sme takoj zasedati. 2. Ozemlje onstran Vardarja odstopi Srbija šele po vojski; odstop jamči sporazum štirih. 3. Glede na sporno ozemlje, h kateremu pripadajo tudi Skoplje, priznata Srbija in Bolgarija Rusijo za razsodnico, ki reši sporno vprašanje po načelu ravnovesja. 4. Bolgarija sme zasedati Tracijo do črte Enos—Midija. 5. Bolgarija se obveže, da pospešuje z vsemi močmi zavzetje Dardanel, vsled česar mora

napovedati Turčiji vojsko. 6. Sporazum štirih bo podpiral Bolgarijo z velikim vojnim posojilom.

POGAJANJA V SOFIJI.

Lugano, 11. avgusta. (K. u.) »Tribuna« izjavlja, da ima dovolj vzroka za mnenje, da se četvorni sporazum v Sofiji pred vsem pogaja o garancijah, katere nudi sporazum za izpolnitev dose-daj niti natančno, niti končno veljavno označenih obveznosti Grške in Srbije.

BOJ MED SRBI IN BOLGARI.

Budimpešta, 10. avgusta. »Magyarorszag« poroča iz Sofije: Iz Aten se brzojavlja: Dve močni bolgarski četi sta se bojevali s srbskimi oddelki. Podrobnih poročil še ni.

ENAKA ODGOVORA GRŠKE IN SRBIJE.

Sofija, 11. avgusta. Niški list »Glasnik« poroča: Grška in srbska vlada bosta na zadnje korake sporazuma štirih enako odgovorili. Sofijski politični krogi ne pričakujejo, da bi bil odgovor ugoden bolgarskim željam. Načelniki opozicijskih strank zahtevajo, naj Radoslavov skliče izredno zasedanje zbornice glede na sedanji političen položaj.

VENIZELOSA KRALJ NE BO SPREJEL.

Atene, 11. avgusta. Poročilo, da je kralj izrazil željo, da bi videl Venizelosa, se dementuje. Nasprotno se čuje, da bo pred otvoritvijo zbornice kralj poklical k sebi vse prejšnje ministrske predsednike.

RUMUNSKA ODPRE SVOJE ŽITO.

Berlin, 9. avgusta. »Vossische Ztg.« poroča iz Bukarešta, da javlja uradno časopisje, da je skoro pričakovati dovoljenja za izvoz žita. Uradno se dementira vesti »Epoce«, da bo Rumunija vzela 500 milijonov posojila na Angleškem.

Splošno rusko umikanje južno od Lomže. — Hitro prodiranje zavezniških čet vzhodno od Varšave in severno od Wjeprza. — Važno železniško križišče jugovzhodno od Ostrova zasedeno. — Bombe v Novo-georgievsku in Brest-Litovsku.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 11. avgusta. Uradno se razglša:

Tiste avstrijske čete, ki so prodrle čez Wjeprz, so prepodile včeraj sovražnika iz pokrajine severozahodno od Kocka in so nadaljevale zasledovanje proti severovzhodu. Med zgornjo Tysmienico in Bugom, kjer so se Rusi na črti Ostrow—Uhrusk zopet trdno ustalili, izvajajo zavezniški napad. Sicer ni na severovzhodu nič novega.

Namestnik načelnika generalnega štaba, pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 11. avgusta. Veliki glavni stan: Armadna skupina generalfeldmaršala pl. Hindenburga.

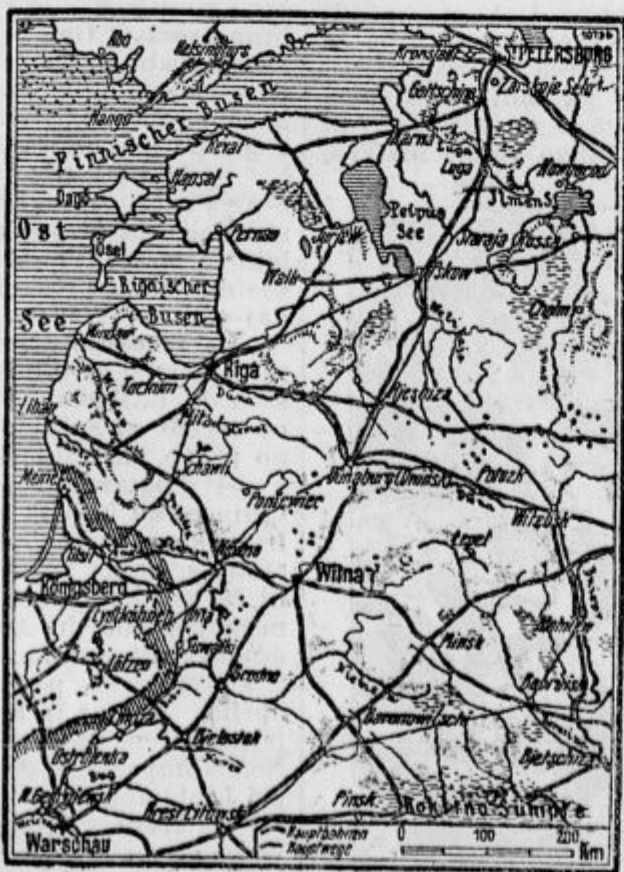
Slabotne sunke, ki so jih izvajali Rusi zadnje dni na cesti Riga—Mitava, smo z lahkoto odbili. Sicer severno od Njemenobene izpremembe. Izjalovil se je napad močnih ruskih sil iz Kovna. Število tam ujetih Rusov se je povišalo od 8. avgusta na 2116, število zaplenjenih strojnih pušk na 16.

Naše čete prodirajo vzhodno od Lomže proti črti Bobr—Narev. Sovražnik drži še območje Wizna.

Južno od Lomže se umika cela ruska fronta. Močno zgrajeni postojank Czerwony—Bor sovražnik ni mogel držati. Naše zasledujoče armade so prekoračile Czerwony—Bor in prodirajo od tam proti vzhodu. Vzeto je bilo železniško križišče jugovzhodno od Ostrova. Vzhodno od Novo-Georgiewska je bila od sovražnika izpraznjena utrdba Benjaminov zasedena. Naši zrakoplovi so metali bombe v trdnjavi Novo-Georgiewsk in Brest-Litovsk.

Armadna skupina generalfeldmaršala princa Leopolda Bavarskega.

Zvezne čete so dosegle med ostrim zasledovanjem z levim krilom pokrajino pri Kaluczinu. Na desnem krilu je naskakovala armada generalnega polkovnika pl. Woyrscha danes zjutraj zadnje sovražnikove postojanke na obeh straneh Jerdlanke (zahodno od Lukova). Ujetih je bilo nad 1000 sovražnikov.

Zemljevid Varšava—Petrograd.

Trdnjava Kovno.

Armadna skupina generalfeldmaršala pl. Mackensen.

Zvezne čete napadajo sovražne postojanke za odsekom Bystrice (jugovzhodno od Radzyna), ob Tysmienici, (zahodno od Parczewa) kakor tudi na črti Ostrow—Uhrusk. Ob zgornjem Bugu in ob Zlati Lipi je položaj neizpremenjen.

Medtem ko so Rusi med svojim dolгим umikanjem iz Galicije in na pravem Poljskem poizkušali najbrezmiselnije uničevati bivališča in žetev, kar se jim je seveda v naglici, s katero so se premikali, večkrat le pomanjkljivo posrečilo, so to delovanje zdaj, ko so došli v ne več čisto poljske ali rusinske pokrajine ustavili. Najvišje vojno vodstvo.

× × ×

Pod avstrijskim vrhovnim poveljstvom stoječe armade, ki se s svojim zahodnim krilom naslanjajo na skupino princa Leopolda Bavarskega, z vso silo nadaljujejo zasledovanje Rusov. Levo krilo te armadne sile prodira proti Radzynu, desno se pa še drži ob Bugu južno od Vlodave, ker je vrtišče cele armade, ki se sedaj obrača proti vzhodu in obenem tudi varuje pred krilnimi napadi od vzhoda. Poročajo ruskih čet, ki se še umikajo proti Lukovu, postaja kritičen.

Bavarska armada je že na pol poti iz Varšave v Sjedlce; podrejena ji je sedaj armada Woyrscha in pa že spodnji Narev prodrlo desno krilo Hindenburgovih čet.

Ostalim Hindenburgovim armadam se je tudi včeraj posrečilo, da so pridobile na prostoru proti gorenjemu Narevu.

× × ×

RUSKO URADNO POROČILO.

Vojnodopisni urad poroča 10.

Brez datuma. V smeri na Rigo smo pregnali sovražnika iz ozemlja med Dvino in spodnjim tekom reke Ekave. Tudi na cestah vzhodno od Ponšewieža se boji nadaljujejo brez bistvene izpremembe.

Sovražnik, ki je bil 6. avgusta med Kovnom in Osovjeom zavrtnem, nato ni več napadal.

Pred Narewsko fronto sovražnik nadaljuje močne napade, ker je na celi fronti spravljal velike množice na odsek Lwenja—Ostrow.

Na desnem bregu srednje Visle J. ni bilo važnih operacij.

Na levem bregu Wjeprza trdovratni boji zadnjih oddelkov; v protinapadih smo ujeli več sto mož.

Med Wjepržom in Bugom nobene bistvene izpremembe. Na levem bregu Buga med rekama Turija in Luga smo v široki fronti potiskali sovražnika z uspehom.

Na zgornjem Bugu, ob Zlati Lipi in ob Dnjestrju tu in tam artiljerijski boji.

POLOŽAJ RUSOV ZELO POSLABŠAN.

Curih. »Tagesanzeiger« poroča iz ruske bojne črte: Zadnje dni se je položaj ruske armade na Poljskem izdatno poslabšal. Rusi so podcenjevali nevarnost, ki je grozila njihovim kriloma in so predolgo pustili svojo zahodno od Visle stoječo armado. Usoda je doletela rusko armado, ki kakor se zdi, ne more več uspešno proti nje nastopiti. Nevtalci, ki se čudijo, se morajo nehote vprašati, če ni to konec dne 2. majnika pričetega poloma ruske vojaške odporne sile.

IZ VELIKE BITKE PRI IVANGORODU.

Berlin. V »Berline Tageblatt« poroča Adelt več zanimivosti iz velike bitke med Galicijo in Ivangorodom. Omenja sledeče: V nekem boju z dvema kozakškima stotnijama so uničili Avstrijci neko stotnijo do zadnjega moža, od druge stotnije jih je pa le nekaj ušlo. Lovec Kuntz 1. polka cesarskih je s še dvema vojakoma poizvedoval pri nekem strelskem jarku. Oba njegova spremljevalca sta bila ustreljena; prišel je sam v jarek in se razgo-

varjal z vojniki, častniki namreč niso ničesar slutili in so zadaj kvartali. Čez štiri ure se je vrnih s 600 ujetimi Rusi. Praporščak Baszkosta je udrl petkrat tako uspešno do nekega ruskega strelskega jarka, da je sovražnik opustil že pripravljene napad. Ko je končno praporščak nevarno ranjen obležal pred ruskimi zaprekami, se je njegov šolski tovariš pl. Call podal na pot, da ga reši. Pregovoril je v sovražni postojanki 5 častnikov in 300 mož z revolverjem, da so se udali in se je vrnil z umirajočim prijateljem. Baszkosta je bil brzojavno odlikovan z zlato hrabrostno svetinjo, a bil je že mrtev.

VZHODNI BREG ZALIVA RIGA V NEMŠKI POSESTI.

Berlin. »Hannoversche Kurier« poroča iz Haaga: Iz poročil ruskih listov sklepamo, da so zasedli Nemci že vzhodni breg zaliva Riga.

PREPOROD GALICIJE.

Spomenica Poljskega kola vladi.

Krakov, 11. avgusta. Poljsko kolo je sklenilo v posebni spomenici zahtevati od vlade:

1. Vsem mestnim občinam naj se iz državnih sredstev dajo na razpolago svote za kritje izdatkov za zdravstvene odredbe, za sezidavo uničenih javnih poslopij, vodovodov itd.
2. Država naj plača najemnino tudi za čas ruske okupacije.
3. Določiti naj se, da morajo zavarovalnice izplačati zavarovalnino tudi za po vojni povzročeno požarno škodo. Zavarovalnicam naj to povrne država.
4. Ustanove naj se aprovizacne in zdravstvene postaje.

DUMA NE SPREJME ADRESE CARJU.

Stockholm, 11. avgusta. Predsednik dume je umaknil predlog, naj bi se carju izročila vdanostna izjava. Levica, 95 poslancev, je namreč izjavila, da ni zadovoljna z besedilom in je zagrozila z obstrukcijo.

UJETNIŠKI TABORI V SIBIRIJI.

Geni, 11. avgusta. Ameriško odposlanstvo je obiskalo ujetniške tabore v Kurgasu, Petropavlovsku, Omsku, Nikolajevu in Tomsku in povsod našlo zadovoljive življenjske pogoje. Ujetniki se morajo držati precej strožih predpisov, ne glede na to se pa ne morejo pritoževati. Dobe vso potrebno obleko in hrano.

Boji na zahodu.

Nemško uradno poročilo.

Berlin, 11. avgusta. Veliki glavni stan: Severno od Soucheza je bil odbit francoski napad z ročnimi granatami. Pri Courcy severno od Reimsa so Francozi poizkušali pred našo bojno črto zasedati neko duplino, ki so jo razstrelili. To se jim je preprečilo. Duplino smo zasedli mi. Naša pehota je odbila pozno zvečer napad ne Lingekopfu.

Najvišje vojno vodstvo.

Francosko uradno poročilo.

Pariz, 9. avgusta. Včerajšnje popoldansko poročilo: Okoli Soucheza boji z ročnimi granatami. Pri Tracye le Val in Baiky (dolina Aisne) precej živahno delovanje artiljerije. V Argonih po noči zelo ljut ogenj iz pušk, kateremu je zdaj pa zdaj pomagala tudi artiljerija. 4. so Nemci napravili zelo silovit sunek na Lingekopf. Vendar smo razum nekaj kosov jarkov obdržali svoje postojanke.

Ponoči: V Argonih trajni boji z ročnimi granatami. V gozdu Apremont je sovražnik zelo streljal. V Vogezih vroči boji, posebno na Schatzmännle, kjer je sovražnik vzel neko utrdbo, pa je v takojšnjem protinapadu takoj pregnan in imel težke izgube.

Pariz, 10. avgusta. Včerajšnje uradno poročilo: Severno od Arrasa viharna noč, severno od kolodvora Souchez nemški napad odbit. V odseku Neuville—St. Baast so Nemci silovito obstreljevali naše posto-

janke in so hoteli prodirati iz svojih jar-
kov, pa smo jih takoj ustavili. V Argonih
je sovražnik ob cesti Vienne le Chateau—
Binarville napadel naše prednje straže in
sosednje jarke z ročnimi granatami in me-
talci bomb; naš ogenj ga je vrjel nazaj v
njegovo črto. V zahodnem delu gozda
Haute Chevauchée do Vauquoisa boj z
bombami, ročnimi granatami in nekaj ča-
sa ponoči tudi s puškami. V Vogezih se je
popolnoma ponesrečil nov nemški napad
na Lingekopfu.

Zvečer: Na celi fronti razmeroma mi-
ren dan. Med Oiso in Aisno artiljerijski
boji. Nemci so obstreljevali Reims. V Vo-
gezih samo boj topov. V ponedeljek zju-
traj se je dvignilo 32 letal, da bi obstrelje-
vali kolodvor in tovarne v Saarbrückenu.
Vreme ni bilo ugodno, nebo oblačno, do-
line v megli, vendar je 28 letal doseglo svoj
cilj in vrglo nanj 164 granat. Letala od
spremnosti so pregnala sovražne aviatike.
Opazili smo več oblakov dima in požarov.

Zopet »veliko« francosko prodiranje.

Frankobrod, 11. avgusta. »Frankfurter
Zeitung« poroča iz Pariza: Francozi napo-
vedujejo po daljšem odmoru zopet večje
prodiranje. »Echo de Paris« poroča: Ge-
neral Humbert nastopi v kratkem proti
nemškemu prestolonasledniku. Napovedu-
jejo prodiranje pač zato, da Rusom doka-
žejo, da jim hočejo pomagati v težkem tren-
utku.

Boji pri Ypernu.

London, 11. avgusta. (K. u.) French
poroča: Angleži so utrdili severno za-
hodni del vasi Hooge in pridobljeno ozemlje,
ki leži v razvalinah vasi. Slabi pehotni
ponočni napadi so bili odbiti. Včeraj
popoldne se je bil živahen artiljerijski
boj, vsled česar so postali nerabljivi vsi
odprti strelski jarki na obeh straneh, ki
leže južno od vasi Hooge. Naše črte
južno od vasi smo umaknili nekoliko nazaj,
kar za našo bojno črto ni posebne važnosti.

Belgijska črta skrajšana.

Haag. Kako se je zmanjšala belgijska
armada, dokazuje poročilo lista »Vlamsch
Stem«, ki izvaja, da obsega belgijska bojna
črta le še 28 kilometrov.

Anglija odpušča častnike.

Amsterdam. Več tednov sem ob-
javljajo angleški listi skoraj vsak dan
novice s kratkim nadpisom: »Iz službe
odpuščen«. »Daily Mail« na primer
poroča v ponedeljek, da je vojno sodišče
črtalo iz seznama častnikov štiri
častnike. O razlogih poročajo le v naj-
redkejših slučajih.

Angleške izgube.

London, 10. avgusta. (K. u.) Da-
našnji seznam izgub obsega imena 27
častnikov in 640 mož.

Boji nemške mornarice.

Potop pomožne križarke »Meteor«.

POROČILO NEMŠKEGA ADMIRAL- NEGA ŠTABA.

Berlin, 11. avgusta. (Kor. ur.) Wolffov
urad poroča:

Naše pomorske sile na Vzhodnem
morju so napadle 10. avgusta utrjeni otok
Utö, ki leži ob vходу v Alandski arhipel.
S svojim ognjem so prisilile v vrodu sto-
ječe ruske bojne sile, med njimi neko
oklopno križarko vrste »Makarov«, da so
se morale umakniti in so prisilile sovražne
obrežne baterije z nekaterimi dobro zade-
timi strelji, da so morale utihniti.

Isti dan so zapodile druge nemške kri-
žarke ruske torpedovke, ki so se pokazale
pri Zerelu ob vrodu v zaliv Riga, v zaliv
nazaj. Na nekem sovražnem torpednem
rušilcu se je opazoval požar. Naše ladje
so ponovno napadali sovražni podmorski
čolni. Vsi nanje izstreljeni torpedi niso za-
deli. Naše ladje niso bile poškodovane in
niso imele nobenih izgub.

Namestnik načelnika admiralnega štaba:
pl. Behnke.

SLAVEN KONEC NEMŠKE POMOŽNE KRIŽARKE »METEOR«.

Berlin, 11. avgusta. Po drznem pre-
doru sovražnih stražnih sil je pomožna
križarka »Meteor« na raznih mestih an-
gleškega obrežja metala mine in je nato
vodila trgovsko vojsko. Ponoči od 7. na 8.
avgusta je zadela južnovzhodno od otokov
Orkney na angleško pomožno križarko
»The Ramsey«, katero je napadla in jo
uničila. Rešila je 40 mož posadke, med
njimi 4 častnike. Bodoči dan so jo ustavile
štiri angleške križarke. Ker bi bil boj brez-
uspešen, je potopil poveljnik svojo ladjo,
ko je prej rešil posadko, angleške ujetnike
in moštvo neke potopljene jadrnice. Vsa
posadka »Meteorja« je došla v dobrem
stanu v neko nemško pristanišče.

Namestnik načelnika admiralnega štaba:
pl. Behnke, l. r.

× × ×

»Meteor« je bil trgovski parnik, ki
so ga privedli za polaganje min.

»JASON« — »METEOR«.

Swensborg, 11. avgusta. (Kor. urad.)
Kapitan potopljene švedske ladje »Jason«
pripoveduje: »Jason« je v ponedeljek po-
poldne potopila nemška pomožna križar-
ka »Meteor«. Kmalu nato se je potopila
tudi križarica, katera je zadela na mino
ali pa jo je zadel kak angleški torpedo.
Kakor se vidi iz današnjega nemškega
uradnega poročila, je kapitan križarke
»Meteor« ladjo sam razstrelil.

Z MINO UNIČENI ANGLEŠKI TORPE- DNI RUŠILEC.

London, 10. avgusta. (K. u.) Admi-
raliteta poroča: Na Severnem morju je
zadel na mino angleški torpedni rušilec
»Lynx« in se je potopil. Rešili so
4 častnike in 22 mož.

× × ×

Leta 1912—1913 zgrajeni torpedni
rušilec »Lynx« pripada razredu 12
enot. Obsegal je 970 ton, vozil je s 33,5
morskih milj; oborožen je bil s tremi
10,2 cm topov, 2 torpednimi cevmi,
dolžina 79, širina 8 metrov, posadka
100 mož.

DELO PODMORSKIH ČOLNOV JULIJA MESECA.

Rotterdam, 11. avgusta. Meseca julija
je bilo potopljenih 30 jadrnic in 64 par-
nikov.

Boji na Kavkazu.

TURŠKI USPEH NA KAVKAZU.

Carigrad, 9. avgusta. (Kor. urad.) Iz
Erzeruma se poroča, da je nek mali tur-
ški oddelek ob pomorju izvedel presenet-
ljiv napad, ob katerem so zadali sovraž-
niku izdatne izgube in zaplenili velike
množine orožja, streliva in bomb. V Erze-
rum so privedli 264 ujetih Rusov, med
njimi 5 častnikov, ki jih je ujelo desno tur-
ško krilo.

General Maritz aretiran.

Pretorija, 11. avgusta. (Reuter.) Ge-
nerala Maritza z malim oddelkom prista-
šev, s katerimi je dosegel Angolo, so por-
tugalske oblasti aretirale.

Razna poročila.

USTAVLJENO NAKUPOVANJE KONJ ZA ITALIJO.

Rotterdam, 11. avgusta. Iz New-
yorka se poroča: Tukajšnji banki Mor-
gan et Comp. je bil poverjen večji na-
kup konj na račun italijanske vlade.
Banka je dobila sedaj od komisarjev
iz Kansasa obvestilo, da zahtevajo last-
niki konj takojšnjo plačilo. Ker banka
iz Italije še ni prejela nobenega denar-
ja, sama pa noče kreditirati, se je na-
kupovanje konj za enkrat ustavilo.

RUDARSKI ŠTRAJK NA ŠKOTSKEM KONČAN.

Rotterdam, 7. avgusta. Novi delavski
štrajk na Škotskem se je končal z novo
zmaglo gelavcev. Lloyd Georges je obljub-
il, da se municijski zakon ne bo uporab-
ljal in je zvišal mezdo za 8%.

AMERIKA MOLI ZA MIR.

Devin, 10. avgusta. (K. u.) Baltimor-
ski nadškof kardinal Gibbons je po poro-
čilu »Stampe«, odredil slovesne molitve
za mir. V svoji katedrali je sam osebno
prebral papežev mirovni oklic in izjavil,
da imajo Združene države dolžnost papeža
dejansko podpirati. Kardinal je prosil za
avdienco pri Wilsonu.

NIZOZEMSKA KRALJICA NI PROSI- LA SV. OČETA.

Haag, 10. avgusta. (K. u.) Polurad-
no se razglša, da je neutemeljeno
genfsko poročilo, da bi bila glede na
obnovitev miru pisala nizozemska
kraljica sv. očetu.

NOV NAČIN VARJENJA Z NAD 3600 STOPINJ CELZIJA.

Kodanj, 11. avgusta. Iz Newyorka se
poroča Državne oblasti preizkušajo iznaj-
bo, ki je dalekosežnega pomena. Gre se
za oksidno-acetilenki aparat za varjenje,
ki razvija doslej neznan silo pri topenju
kovin. 3 in pol colni jekleni drog je pri
dosedanjih poizkusih prešel v tekoče stan-
je v 50 sekundah in polcolno ploščnato
dletu je zgorelo kakor papir. Aparat se-
staja iz konice dveh cevi, katerih ena se
polni s kisikom, druga pa z acetilenskim
plinom. Tik ob koncu cevi se plina spojita
in proizvajata plamen nad 3600 stopinj
Celzija.

Dnevne novice.

+ Cesar je zaslial dne 11. t. m. ob
1. uri popoldne ministrskega predsed-
nika grofa Stürgkha v Schönbrunnu v
daljši, zasebni avdijenci.

+ Za neodvisnost sv. Očeta. Budim-
društvo je na svojem današnjem zborova-
nju sklenilo pri vseh ogrskih katoliških
društvih začeti akcijo za neodvisnost in
varnost Sv. Stolice. Vsa ogrska katoliška
društva so pozvana, da pri plivnih oseb-
bah delujejo zato, da pri prihodnjih mirov-
nih pogajanjih pride tudi to vprašanje na
vrsto.

— Cenj. naročniki »Slovenca«, ki pre-
mene svoje bivališče, naj poleg novega
naslova sporoče vedno tudi stari na-
slov (kraj in pošta, vojaki v vojni črti
številko prejšnje pošte). Če kdo ne
sporoči svojega prejšnjega naslova, se mu
list ne more točno pošiljati.

+ Vse romarje na Brezje vnovič
opozarjamo, da si mora vsak sam preskr-
beti legitimacijo od svojega domačega žu-
panstva, da se vsak čas, posebno ob pre-
hodih preko mostov, lahko iskaže. Legiti-
macijo vsak dobi pri domačem županstvu,
v Ljubljani in v okolišu ljubljanske drž.
policije pa pri ravnateljstvu državne poli-
cije v Ljubljani.

+ Odlikovanja. Red železne krone
3. vrste z vojno dekoracijo je dobil
stotnik 87. pp. Henrik Worko. Najvišje
pohvalno priznanje je dobil poročnik
92. pp. Ludovik Pretner. Srebrni za-
služni križec na traku hrabrostne sve-
tinje je dobil četovodja 16. top. p. Me-
tod Šiška. Srebrno hrabrostno svetinjo
2. vrste je dobil nadognjčar 4. trd. top-
niškega polka Grivec Ivan.

— Vojaški škof Bjelik je te dni obo-
lel na vnetju reberne mreže, a je že izven
nevarnosti.

— Slavnostna maša na Vrhnikih.
Dne 18. avgusta bo v dekanijski cerkvi
na Vrhnikih v proslavo rojstnega dne
cesarjevega slavnostna sveta maša.
Cerkveno petje bo oskrbelo ondotno
častništvo ter domače gospe in gospo-
dične. Proizvajala se bo Missa seraphica
in Te Deum za zbor, orgle in orke-
ster. Kot dirigent nastopi poveljnik
trenskega oddelka kadet dr. Viktor
Krüger.

Pozdravi naših vojakov. Prejeli
smo: 7. avgusta. Vojaki črnovojniškega
bataljona št. ... pošiljamo z bregov
okrvavljene Soče prisrčne pozdrave
vsem slovenskim rojakom in Ljubljani-
čanom! Ignac Pukl, orož. stražmojster,
Avgust Lach, orož. stražmojster, Jan-
ko Homan, narednik, Anton Božič, čet-
tovodja, Franc Zevnik, Anton Očak,
Rebolj, Alojzij Čeh, desetniki, Sebast-
jan Puželj, poddesetnik, Just Cotič,
Ivan Lukovič, Silvester Pertot, Anton
Drešček, pešci. — 17. julija. Primorci
in Vipavci pri domobranskem pp. št.
1. oddelek strojnih pušk, pošiljamo
dragim junaškim branilcem naših juž-
nih meja tovariške pozdrave s severnih
bojnih poljan! Mi gremo naprej, Vi se
ne udajte! Bog in sreča junaška!

Pozdravljamo pa tudi vse rojake,
posebno pa Vipavce — zlasti Križane in
Primorce. Mi mislimo vedno na Vas,

Vi pa molite za nas. Anton Vovk iz Sv.
Križa na Vipavskem.

— »Železni križ na barju« tako nazi-
va poveljnik trenskega oddelka dr. Viktor
Krüger neko novost: 2 m visok križ, ki ga
bodo na s cesarskimi in slovenskimi za-
stavami okrašenem vozu vozili trije pari
volov. Križ bo obiskal vasi ob Ljubljani-
škem barju, kjer bo vsakdo lahko zabil
vanj žebelj na korist vojaškemu »Rdečemu
križu«. C. kr. major Alfr. Fischer-Lenz je
prevzel pokroviteljstvo. Križ se dne 18.
avgusta na Vrhnikih slovesno blagoslovi in
po dovršenem zabijanju žebeljev postavi
na javnem prostoru, ki bo primeren zanj.
Poleg križa bo posoda z imeni darovalcev.

— V Zagrebu umrli vojaki. Krajnc
Anton, 87. pp., star 23 let; Turko Vaza-
rič, 97. pp., star 34 let; Begurnik Ivan, 87.
pp., star 24 let; Fumiš Ivan, 87. pp., star
20 let; Storgel Franc, 87. pp., star 20 let;
Romiš Jurij, 87. pp., star 31 let.

— Javna želja. Sedaj se zamore vo-
jakom, seveda samo na določene pošte,
poslati ovoje samo 350 gramov težke. To
je tako malenkostna teža, da ni mogoče
skoro nič poslati. Naj bi se dalo dovolje-
nje v sa z a 1 kg.

— Ali se še rabijo vreče? Ljubljana
je dala 2000 vreč vojni upravi. Če se še
rabijo vreče, se jih po deželi še lahko dobi
na tisoče. Vsak gospodar ima kake vreče
od umetnega gnoja, cementa itd.

— Rezervisti, nadomestni rezervi-
sti in črnovojniški glede na častniške
izkušnje. Odreja se: 1. Rezervni časti-
niki, ki so prezentno služili kot enolet-
ni prostovoljci, a niso dokazali sposob-
nosti za rezervne častnike, se lahko pri
drugih doprinešenih pogojih, če se na-
hajajo v zaledju, predlagajo, da dopri-
nesejo teoretično izkazilo. 2. V službo
z orožjem pritegnjeni črnovojniški ob-
vezanci z enoletnim prostovoljskim
znakom, ki armadni ali deželnoobramb-
ni dolžnosti niso ali ki so ji le deloma
zadostili, se smejo pripustiti k izobrazbi,
oziroma smejo dokazati sposobnost
za rezervnega častnika, če so sicer spo-
sobni. 3. Rezervni, nadomestno rezervni
in črnovojniški podčastniki s popolno
enoletno prostovoljsko sposobnostjo,
ki so se odlikovali pred sovražni-
kom in ki so bili odlikovani s hrabrost-
no svetinjo, se lahko imenujejo, če so
sposobni po izvenslužbenem razmerju
za častnike, za kadete v rezervi, oziro-
ma za črnovojniške kadete.

— Bivši minister Prašek se je prosto-
voljno zgledil za vojno službo. Imenovan
je za poročnika.

— Vrli bratje. Vincenc Polak,
stražmojster, ki se nahaja od začetka voj-
ne na fronti in bil odlikovan s srebrno sve-
tinjo, je bil sedaj odlikovan z brončeno
svetinjo. Tudi dva njegova brata Jakob in
Anton sta bila odlikovana z srebrnimi sve-
tinjami.

— Premestitev zaderske pripravnice.
Iz Zadra se poroča: Izvemo, da je šolska
oblast sklenila, da prestavi moško pri-
pravnico iz Arbanasov pri Zadru v Ma-
karsko.

— Malaria divja v zaderskem okraju
v Dalmaciji, ter se je pojavila celo v kra-
jih, kjer je do sedaj niso imeli.

— Umrli je v bolnici v Marmaros Szi-
getu rez. poročnik 17. pešpolka Jurij
Wirnsberger.

— Padel je na ruskem bojišču nad-
poročnik princ Louis Auersperg.

— Županstva pozor! C. kr. namest-
ništvo v Brnu je preklcalo postopača An-
tona Schneiderja roj. 1883 v Moravskem
Altstadtu ter tječaj pristojnega. Navede-
nec je dninar, izdaje se pa za knjigoveza.
Namestništvo v Lincu je pa preklcalo
Karola Hafnerja roj. 18. maja 1884 v Lincu
in tječaj pristojnega. Navedenec je bil
hišni posestnik, a je svojo hišo lahkomis-
ljeno zapravil. Oba se potepata po svetu
in izvabljata pri županstvih na račun svojih
domovnih občin denarne podpore. Kjer
bi se utegnla še pojaviti, naj se z njim po-
stopa po odgonskih predpisih.

— Izgubljeni se zopet našel. Jurij
Speglič, trgovski pomočnik iz Ptuj-
ske Gore na Štajerskem, se je po eno-
letnem molčanju oglašil, da je ruski
ujetnik, ranjen na roki in se nahaja se-
daj v mestu Wenew, Tulska gubernija.

— Visokošolska vest. Ministerijal-
ni koncipist v ministrskem predsed-
stvu dr. L. Pita mlč je postal privat-
ni docent za splošno avstrijsko držav-
no pravo na dunajskem vseučilišču.

— Pogrešata se dva sina. Lovrenc
Cimperman iz Blok pri Rakeku na No-
tranjskem, kuhar od 97. pešpolka, 7.
stotnije, vojna pošta št. 73, o katerem
ni že več kakor enajst mesecev nobe-
nega poročila, in Andrej Cimperman
od ravno tam, infanterist 97. pešpolka,
4. stotnije, se pogrešata od meseca
aprila. Komur je kaj znanega o njih,
je naprošen, da sporoči njihovi materi
Neži Cimperman, Zelena jama št. 167,
pri Ljubljani.

— Čreslo. Čreslo je doseglo nena-
vadno visoke cene. In vendar bi se to la-
ko dobilo če bi se t a k o j naročilo vsem
gospodariem, da priskrbi vsak kmet ne-

Oddelek avstrijskih strojnih pušk na Krnu.

koliko čresla. Je pa za to čas še samo 14 dni.

— **Iz vojnega ujetništva se oglašajo in pišejo.** Karel Potrebuješ se je glasil iz Samarkanda, ki leži blizu rusko-boharske meje v južnozgodnjem Sibiriji. Piše svojemu očetu Ivanu, ki biva na Lesnem brdu hiš. št. 11 pri Vrhniku: ... in Vam naznanjam, da sem še živ, in sicer tukaj v Aziji v vojnem ujetništvu. Tu imam tudi nekaj znanec iz Logatca in pa Rihar je tudi tukaj. Z Bogom! V Samarkandu dne 3. maja 1915. — Janko Šunšrada piše svojem v Starem trgu pri Račeku med drugim tole: ... Sedaj delamo po vaseh, po 2, 3 ali 4 pri enem kmetu. Delati nismo prisiljeni, ampak če hočemo. Iz proste volje pomagamo kmetom, ki nam za naše delo in trud tudi nekaj plačajo. Zdrav sem in se imam še precej dobro. Pri kmetih je boljše kakor v mestu. ... V tobolski guberniji ob sibirski železnici dne 23. maja 1915. — France Kosce piše svojem v Šmartnem pod Šmarno goro: ... Zda delam v cukrarni (saharni zavod pravijo Rusi). V Obojanu (mesto v kurški guberniji v evropski Rusiji) dne 4. julija 1915.

Kdo bi prodal našim vojakom star gramofon? Prejeli smo? V imenu vseh tukaj zbranih Slovencev prosim podpisane slovenske družine, ki imajo kak gramofon ali drugo podobno godbilo, ki je primerno dobro ohranjeno, da mi naznanijo ceno, za katero bi ga hotele prodati. Tukajšnji slovenski vojniki železnici nimamo nobenega razvedrila, pa bi radi imeli vsaj nekoliko godbe za silo. Kdor torej ima gramofon ali kaj podobnega naj mi naznani ceno in številno plošč. Predrago bi seveda ne mogli plačati. — Franjo Miklavc, telegrafist, k. u. k. Lok.-Feldbahn Nr. 1., V. D. II. Etappenpost Miechow.

Nemško-italijansko-hrvaški jezikovni vodnik za vojake spisali stotnik S. Th. Haasmann, prof. P. Bottinelli in V. Armhaus. Cena 20 fenigov (več skupaj cenej), založnik Hachmeister & Thal, Lipsko. — Pred kratkim izišli nemško-italijanski jezikovni vodnik za vojake se je sedaj izpopolnil z dodatkom hrvaščine, kar je porabnost knjižice izredno zvišalo. Pripravna je obenem za hrvaške čete kot lahko rabljiv pripomoček za sporazumevanje na italijanskem jezikovnem ozemlju. Tudi v Bosni in Hercegovini, Dalmaciji, Istri, Gorici in Gradiški, kakor tudi v Srbiji se bo hrvaščina te knjižice brez vsega drugega razumela. V preglednem sporedu so sestavljena vprašanja, katerih se mora vojak posluževati n. pr. na poizvedovanju, maršu, na pošti in železnici, na straži in oprezu, v občevarjanju z ranjenici in ujetniki itd. Cena knjižica bodi našim časnikom in moštvo toplo priporočena.

Požar uničil 700.000 galon vina. Iz Fildelfije se poroča v Rotterdam, da je požar uničil zaloge tvrdke Barton Vineyard Company v Fresnu, o čemer je bilo uničenega 700.000 galon vina v vrednosti nad pol milijona dolarjev.

Dvanajst sinov padlo. List »Meraner Zeitung« poroča o neki tirolski družini, katere je izgubila svojih dvanajstero sinov v bojih za domovino. Vseh dvanajst sinov, ki so bili stari 18 do 40 let, je bilo uvrščenih med tirolske cesarske strelce. Dva sta padla že na Poljskem, trije v Galiciji, dva na italijanskem bojišču, druga dva v Besarabiji in trije ob Stryju. Materi je hotelo žalosti srce počiti, ko se ji je poročalo o usodi njenih dvanajstih sinov. Verna Tirolka je vzkliznila: »Gospod Jezus Kristus, Ti veš, da sem pripravljena dati še ostalih šest, samo da bi bila zmaga na naši strani!«

— **Nihilisti so pred leti imeli v Rusiji svoj list »Mesar«,** ki je nemoteno šel skozi cenzuro. Slednjič se je izkazalo, da ni stanovsko glasilo za mesarje, temveč glasilo revolucionarjev. Generale, ministre in guvernerje je označeval z bikini, voli in koštruni, dvorne dostojanstvenike je imenoval teleta, velike kneze »debelo blago« in tako dalje.

Ognjenik Lassen Leak zopet bruha.

Haag. Iz San Francisca se poroča, da je začel ognjenik Lassen Leak zopet delovati; iz žrela bruhajo miljo visoki stebri dima.

Ljubljanske novice.

Ij Zaobljubljena procesija iz Ljubljane v Dravije gre letos v ponedeljek po sv. Roku.

Ij Silna toča. Včeraj popoldne okoli 4. ure se je nad Ljubljano in enim delom ljubljanske okolice vsula tako debela toča, kakršne že nekaj desetletij tu ne pomnimo. Posamezni ledeni kosi so bili težki 5½ dkg, merili so v premeru do 6 cm. Toča je tolkla četrte ure. Hudourni oblak je pridrvel preko Sv. Jošta proti Šmarni gori ter se je obrnil na ljubljansko polje pri Ježici in preko Ljubljane. Črni oblak je bil širok 2 do 3 km, na obeh straneh oblaka je bilo pa jasno. Toča je v Ljubljani pobila na stotine šip, oklestila drevesa, po

ljubljanskih in bližnjih vrtovih je uničila sadje, ajdo popolnoma, deteljo, repo, fižol, peso, kumare, solato, zelje itd. Ljudje so ponekod jokali ob teh strašnih prizorih. Okoli 11. ure ponoči je toča zopet bila. — Poroča se nam, da na Pasjem brodu, v Sneberjih, na enem delu barja ni bilo toče, v Štepanji vasi in v Mostah je pa napravila ogromno škodo.

Ij Štirikolesen ročni voziček, že rabljen, pa dobro ohranjen, želi kupiti vojaška bolnišnica Rdečega križa v Ljudskem domu.

Ij Ponesrečil je v Kamniku na kolodvoru 26 let stari pomožni sprevodnik državne železnice Kovač Alojzij, rodom Ljubljančan. Ko je odpel spono pri tovornem vlaku, da odloči vozove od lokomotive, so vozovi na koncu tira zadeli na odpor ter z večjo naglico, kot je bilo pričakovati, prileteli nazaj. Ker se Kovač ni mogel pravočasno umakniti, ga je »pufar« pritisnil in poškodoval v levem boku in levi strani spodnjega života. Težko poškodovanega so pripeljali v deželno bolnišnico.

Ij Umrl je na pljučnici Dvorschak Ivan, nadsodar v pivovarni »Union«, star 51 let.

Ij Na kolero je obolel Anton Sfillgoj, 42 let star mizar pri južni železnici, pristojen v Kormin, zaposlen sedaj v Zalogu. Pripeljali so ga v deželno bolnišnico, nakar se je po konstataciji takoj odredilo, da se je premostil v bolnišnico za kolero, kjer je boleznijo podlegel in bil takoj pokopan.

Ij Za zgradbo čolnov - potapljačev so pri ljubljanski podružnici Avstrijskega mornariškega društva darovali: višji medicinalni svetnik in primarij dež. bolnice v Ljubljani, dr. Emil Bock, 100 K; brata Pollak v Ljubljani, 100 K; brata Moskovič v Ljubljani, 50 K; poštni svetnik v Trstu, Franc Hummel, sedaj v Ljubljani, 10 K; župnik Josip Potokar v Trzinu, 10 K; višji poštni oficijal A. Vernik v Ljubljani, 5 K; višji poštni kontrolor I. Junc v Ljubljani, 2 K.

Ij Na tuje stroške pohajkujeta po svetu 4. avgusta 1884 v Železnem Brodu okraj Semil na Češkem rojeni in pristojni Rudolf Ryde ter leta 1880, v Wall. Meseřiču rojeni in v Troubek okraj Kromeriz na Češkem pristojni Otokar Prikrýl, po poklicu godbenik. Oba zlorabljata milosrčnost ter izvabljata pri raznih županstvih na račun svojih domovnih občin potnino, kjer se še pojavita, naj se z njima postopa po vlačugarskem zakonu.

Ij Pozor! Trgovci in obrtniki, ki imajo gumi (kavčug) se opozarjajo, da je to naznaniti pri mestnem magistratu v teku treh dni. Tozadevne tiskovine se dobe pri obrtnem oddelku mestnega magistrata.

Ij Povožil je predvčerajšnjem nek vojak kolesar v Čevljarski ulici vrtnarjevo ženo Marijo Cerar, katere se je pri padcu poškodovala na dveh prstih desne roke. Kolesar je vozil neprevidno.

Ij Čebulo bo mestni magistrat v kratkem dobil v večji množini, da jo bo mogel prodajati občinstvu na drobno in debelo.

Ij Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 1. avgusta do 7. avgusta 1915. Število: A) novorojencev 11, na 1000 prebivalcev odpade 11·44^{0/1000} mrtvorojencev —; B) umrlih 95 — 98·80^{0/1000}; od umrlih je domačinov 14 — 14·56^{0/1000}; od umrlih je tujcev 81 — 84·24^{0/1000}; med njimi je umrlo za tifuzom (legarjem) (trebušni) 5 (vsi tujci vojaki); za jetiko 4 (med njimi en tujec); za različnimi boleznimi, vsled dobljenih ran (vojaki) 32 — 54^{0/1000}; a) med njimi je tujcev 81 — 85·2^{0/1000}; b) iz prejšnjih tednov 2 —; c) iz zavodov 84 — 88·4^{0/1000}; C) za infekcijsnimi boleznimi so oboleli, in sicer: za škrlatico 1 (vojak), za tifuzom 132 (od teh dva tujca in 129 vojakov), za grižo 134 (vsi vojaki), za kolero 2 (oba vojaka), za vratiko (difterijo) 3, za trahomom (egipt. očesna bolezen) 1 (tujec). Vsi vojaki došli bolni iz južnega bojišča.

Zemljevid Gorenjske. Cena 80 vin., nalepljen na platno in zložljiv v žepno obliko 2 K 80 vin., napet na platno s palicami 3 K 20 vin. Zemljevid je sestavljen z vso skrbjo, natančnostjo in vestnostjo, označena je v njem vsaka tudi najmanjša vasica. Širok je 1 m, visok pa 60 cm. in bo služil za domačo rabo kot stenski zemljevid, pa tudi zložen v žepu turista in potnika. Prva prednost tega zemljevida pa je jasnost, na podlagi tega zemljevida se bo spoznal vsakdo tudi iz priprostih slojev. Dobi se v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

Varčna kuharica. Zbirka navodil za pripravo okusnih in tečnih jedil s skromnimi sredstvi. Za slabe in dobre čase sestavila v vojnem letu 1915. M. R. Založila Katoliška Bukvarna. Cena 1 K 20 vin., v platno vezana 1 K 80 vin., po pošti 20 vin. več. — Knjiga ne bo služila samo ob času draginje, temveč bo tudi ob dobrih časih pot do blagostanja. Njene posebne vrline so označene v predgovoru, katerega naj pazno prečita vsaka gospodinja. Knjiga

se ogiblje potrate in vpošteva povsod varčnost ter uči, kako si pomaga gospodinja s sredstvi, katere so vedno in povsod dobiti. Vsa navodila so pa večkrat preizkušena, sprejela so se samo jedila, ki se tudi glede okusa lahko postavijo na vsako imenitno mizo. — Zelo pregledno kazalo ob koncu knjige tu tudi pomaga takoj rešiti vprašanje, kaj boš danes ali jutri kuhala. S to knjigo v roki boš namreč znala postaviti na mizo tudi eno in isto živilo v najrazličnejših oblikah in si boš znala vedno pomagati z malimi sredstvi, da ne prideš nikdar v zadrego. Knjiga bo mnogo pripomogla k blagostanju slovenskega naroda.

Ravensteinsnachdruck der italienischen Generalstabskarte von Ober-Italien.

Obsega tudi celo Istro, Kranjsko, del Dalmacije, Koroške, južne Tirole itd. Zelo pregleden zemljevid v merilu 1 : 500.000. Cena 2 K 4 vin., po pošti 20 vin. več.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Pogrešane družine z Goriškega.

Išče se družina Anzelin iz Fojane v Brdih št. 30; pojasnila Karlu Anzelin, 8. trd. top. polk, 5. stot., 11. bat., vojna pošta 608. — Ravno tako išče imenovani Al. Suc in njegovo družino iz Dobravega, Biljana v Brdih. — Išče se Ana Medvešček, Gorica, Via Capella št. 25; pojasnila Josipu Medvešček, Pulverfabrik, Blumau, Spodnje Avstrijsko. — Anton Berginc, 6. trd. top. polk, 4. stot., vojna pošta 217, in Josip Miklavčič iščeta, in sicer prvi svoje starše iz Iderskega št. 28, drugi pa svojo mater od istotam. — Kdor ve za družino Kuk iz Loga pod Mangartom št. 24, naj naznani: Bratina, Stara-Cerkno na Goriškem. — Išče se družina Blaž Furlan, Dol. Cerovo pri Gor.; pojasnila Josipu Furlan, Dobrovec, Trbovlje. — Kdor ve kaj o g. kuratu Milaniču in njeg. sestri Angeli iz Marijinega Celja nad Kanalom, in o gosp. Lebnu, kuratu iz Libušnjega, naj sporoči Francu Smid, kurat v Branici, p. štanjel na Krasu. — Četovodja Koncut Jožef, 7. straž. stot., Ziljska dolina, išče družino Koncut iz Vedrijana, p. Kojsko pri Gorici. — Mihael Kenda, 97. pp., XX. aa komp., 4. vod., vojna pošta 608, išče družino Jožefa Leban iz Volč pri Tolminu. — Terezija Strgar, Vogrinke h. št. 124, županstvo Ajba, sedaj stanujoča v Kalarše h. št. 67, p. Cerkno. — Povprašuje po svojem možu Francu Strgar, ki je odšel dne 25. junija k vojakom, kam, ne ve. Se prosi, kdor bi vedel, pri katerem polku ali oddelku služi in kje se nahaja, da iz uljudnosti sporoči njej ali njemu. — Jernej Koršič, Österr. Industr. Werke, Dunaj XVI., Wegingerg. 4—13, išče svojo ženo Franciško in pet otrok z Goriškega. — Iščejo se družine Marije Komar, Lucije Guntar in Marije Komac, Landsturm Wachkomp. št. 2, vojna pošta 610. (Dalje prih.)

General Ruski.

Iz pisem vojakov.

Kako smo kuhali krompirjeve cmoke.

Desetnik Fran Kos nam piše z južnega bojišča:

S poedinami imamo vedno smolo; Zadnjič se nam je izjalovilo upanje na srnino pečenko, topot so nam šli po vodi — ali bolje po kropu — krompirjevi cmoki. Tako-le je bilo:

»Pod roko« smo kupili par kil bele moke in nekaj krompirja. Posode nimamo druge nego večji lonec in skledo za umivanje. Kaj bi se dalo napraviti? Soglasno smo sklenili: Krompirjeve cmoke.

Najprej smo skuhalo krompir, ki ga je nato Vrankar v lavorju s polenom dobro zmečkal. Legat se je ukvarjal z moko ter mesil in tlačil, da je bilo joj, Martinčič je pa pridno kuril in pripravljaval krop.

Stresli so testo in krompir skupaj, zabelili in zopetdobro premečkali s polenom. Nato se je začela kuha. Vsi smo radovedno gledali v lonec, kaj bo iz tega, kajti videlo se ni, ali bo močnik, ali bodo žganci. Martinčič je mešal, da mu je pot lil po obrazu, kakor bi ga z vodo oblival. Kmalu naznani, da je kuhano. Toda kakšna jed je pa to. smo ga vprašali? To je

čevljarski pop! Ni bilo mogoče jesti. Martinčič ugame, da je bilo premalno moke. Torej še enkrat od kraja kuhati, vzeti več moke. Topot smo kuhali kar v skledi.

Kuho je prevzel Legat, ki je mešal in vrtil s polenom, da je lavor skakal nad ognjem, kakor bi bil živ. Ko se je utrudil, je pozval Vrankarja, naj dalje meša. Ta zasedi poleno v testo in pomeša tako nerodno, da vse skupaj zvrne v ogenj. Prestrašil se je tako, da je zbežal po gozdu, mi pa za njim. A zlodej naj ga vjame, ko je tako tekal, da se je kar grmovje pripogibalo pod njim. Tako smo bili zopet enkrat ob kosilo.

Primorske novice.

V Trst. Kranjska deželna zastava je belo-modro-rdeča in ima kot zastava avstrijske kronovine pravico, da plapolja po vseh avstrijskih deželah. Če kdo, ki se še ni otresel iredentistiškega duha, tega ne ve, ga bo treba pač poučiti. Avstrijske deželne zastave se sedaj pač ne bodo smele umikati pred kakim iredentarjem. Dotični, o katerem pravite, da naše zastave ne more videti, naj se hitro preseli v Italijo. V Trstu je bilo v takih ozirih toliko zavoženega, da bo sedaj moral pihati drug veter. Mi ne bomo bežali z naših tal! Slovenska kri je dala toliko žrtev na vseh bojiščih, in kakor je z veseljem na bojiščih pod belo-modro-rdečimi praporci lila za ohranitev države, tako tudi na naših domovih, ki vzgojujejo zveste državljane, mora vsak po celi Avstriji spoštovati zastavo našega rodu in zastavo dežele Kranjske! To je avstrijsko, in kdor tega ne razume, ne čuti avstrijsko!

— **Podgorskim beguncem na Spodnjem Avstrijskem** se najlepše zahvaljujem za prijazen spomin. Prejmite dragi Podgorci, moje in moje družine prav srčne pozdrave. V nadi, da bode kmalu stirt hinavski Lah in da se vsi zopet snidem v naši nepozabni slovenski Podgori, sem Vaš župan Klančič, Sp. Gorje pri Bledu.

— **Zaprta ulica v Gorici.** Ker streljajo Italijani večkrat na ulico Via Luigia v Gorici in se je že zgodilo dokaj nesreč, je zaprl mestni urad sporazumno z vojaško oblastjo to cesto javnemu prometu.

— **Zavzetje Varšave in Ivangoroda** je praznovala Gorica z izobešenjem raznih zastav.

— **Ekonomično kuhinjo** je postavil goriški magistrat v laški kmetijski šoli pod Turnom. Revne družine dobivajo tam brezplačno ali po prav nizki ceni kosilo in večerjo.

— **V petek zvečer** so obsipavali Italijani Podturn (Šaurok) z šrapneli. Začeli so ravno, ko so se spravljali vsi k počitku — okoli pol 10. ure — ter nadaljevali svoje brezuspešno delo do polnoči. Razun enega ranjenega vojaka nobene žrtve.

— **Smrt v tujini.** Na bojišču je bil ranjen gospod Anton Volčič, vojak 97. pešpolka, doma iz Komna pri Trstu. Služboval je v Inomostu. Umrl je v Kolumelji dne 4. avgusta t. l.

— **Cepljenje proti kolero** v Gorici. Ker se je pojavilo v tukajšnji okolici precej slučajev kolere, je goriški mestni urad odredil javno cepljenje za vse osebe od 5. do 60. leta. Vsak mora dvakrat priti k cepljenju, ki se bo vršilo za moške posebej in za ženske in otroke tudi v raznih bolnišnicah in drugih prostorih.

— **Padel je pri Sokalu kadet Maš Topolšek** iz Konjic. Lani je v Galiciji padel njegov brat.

— **Maksimalne cene za obelo v Gorici.** Mestni urad razglašja, da veletrgovci ne smejo prodajati obele dražje kakor sledi: mast (svinjska) 4 K, slanina (osoljena) 4 K 40 v, slanina (prekajena) 4 K 20 v, jedilno olje 2 K 50 v. No, tako se bo dalo še živeti v Gorici.

— **Furlanske in istrijske begunce** bodo ta mesec preselili, kakor poroča »L'Eco del Littorale«, iz Ogrske v razne avstrijske kraje.

— **Iz goriške okolice.** Št. Andraž pri Gorici je razdejan. Vrh cerkvenega stolpa je odbit, hiše okolu večinoma posute, najbolj je razdejana Lutmanova hiša poleg cerkve.

— **Na bojišču pri Soči** je padel nadporočnik Franc Šega.

— **Samomor goriškega begunca.** V št. Vidu pri Zatičini se je ustrelil okoli 20 let stari trgovski pomočnik Batič, begunec z Goriškega, baje radi nesrečne ljubezni.

— **Padel je stotnik bos.-herc. pešpolka št. 4 Ludovik Zwiern** iz Maribora.

Goriški begunci prosijo pomoči! Iz Cerknega smo prejeli naslednji dopis z dne 5. avgusta: Kakor še nikdar prej smo goriški kmetovalci letos skrbno in z vso ljubeznijo obdelali svoja zemljišča, obsejali in zasadili vsak kosce plodne zemlje in goreče prosili Boga, da bi blagoslovil naš trud in nam po več zaporednih slabih letih naklonil obilo letino. In res, pomladansko vreme je bilo zelo ugodno;

cvetočje sadno drevje je obetalo obilen sad, njiva in travnik najboljše letino. Naenkrat pa se je jel dvigati izza državne meje teman, grozeč oblak, ki nam je koncem meseca maja prinesel vse uničujočo vojno vihar. Triintriidesetletni hinavski zaveznik nam je napovedal vojno. Kar smo doživeli binokosne praznike leta 1915, bomo pomnili vse žive dni. Po vojaški patrolji opozorjeni, smo bili prisiljeni zapustiti mile in drage nam domove. Izseliti se — toda kam? V naglici smo odšli malone goli, le živino smo gnali s seboj, a še te ne vse. Naselili smo se po raznih vaseh Idrske in Baške doline do kranjske meje, kjer so nam dobri ljudje po svoji moči dali zavetje. Bili smo in smo še brez obleke, brez živeža, brez vsakršne oprave in brez vseh sredstev. Pa poleti se še kako prebije; naši stanodajalci in drugi so nam nudili delo in zaslužek na polju in v gospodarstvu. Seveda so pa med nami tudi stari, bolehnii in otroci, ki niso za delo. Večina beguncev se trudi, da si ohrani živino, ker vsak ve, da je to njegova glavna opora v gospodarstvu in glavni pogoj njegovega obstanka. Tudi v tem oziru je poleti še bilo nekako. Toda kaj pa bo z nami in živino pozimi? Sedaj stanujemo deloma po skednjih, šupah in kozolcih; ali naj ostanemo tudi tu v hudem zimskem mrazu? In če bi hotel Bog, da bi se vojska še pred zimo končala — s čim bomo preživeli sebe in živino, ko so nam vsi letošnji pridelki uničeni? V tem kritičnem času se obračamo na Vas, gospodje poslanci, da se zavzame za nas, svoje vsikdar zveste volilce, in vplivate na pristojnem mestu, da se nam na kakršenkoli način odpomore. Zlasti naj se nam omogoči, da ohranimo svojo živino. Naj ne bo osramočeno naše zaupanje v Vas v teh težkih urah. Naj se vsi merodajni činitelji spomnijo, da smo vselej in z odkritim srcem radi dali Bogu, kar je božjega in cesarju, kar je cesarjevega. — Volčanski begunc.

Iz ruskega ujetništva je pisal znani goriški dijak Jože Povšič, ki je bil meseca avgusta ujet v Galiciji. Piše, da mu gre dobro, samo težko mu je po domovini, od koder ni dobil še cel čas nobenega poročila. Nahaja se v Tomsku, stary kazarny, Sibiriji.

— **Umrli** je v Pulju Jožef Ha u d u m , — **Nesreče v temi.** Iz Trsta: Trst je po solnčnem zahodu zavil pogosto v čisto temo. Po ulicah se večkrat dogaja, da trčita pasanta skupaj; eden uljuden, drugi surov. Prvi se opravičuje z običajnim »pardon, oprostite«, drugi pa rentaci in zmerja »osel« itd. — in zopet nadaljujeta vsak svojo pot. Marsikdo ima s takimi slučajji, predno pride do svojih hišnih vrat, večkrat opraviti. Pivci, ki se prepozno »natrkani« vračajo domov, imajo opravila tudi z drevesnimi stebli. In zopet se uljudni oprošča s svojim »pardon gospod, oprostite«, bolj surovi pa »nepremičnega gospoda« ozmerja prav po tržaških notah. Slaba pa prede takemu pivcu, ki se že opoteka. Ta pred solnčnim svitom težko najde domov. Na rešilno postajo se v vedno večjem številu oglašajo taki »ponesrečenci«. Največ poškodb je na nosu, ki imajo za posledico, da se bolj sramežljivi »pacient« s svojim nosom par dni ne pokaže na cesto. Ponočnjakov pa je hvala Bogu vedno manj, ker gre vsak spametovan gospod raje pri svitu domov, kakor da bi se mu pripetili slučajji, ko je neki »šior« razbil svojo palico nad ubogo akacijo!

— **Kača je pičila** v Sežani 5 letnega Josipa Malnič. Prepeljali so ga v tržaško bolnico, kjer so mu rano na desni roki izprali in tako dečka spravili iz nevarnosti.

Cene mesa v Trstu. C. kr. namestništvo v Trstu, ki je s svojim odlokom od 22. julija 1915 določilo maksimalne cene za prodajo mesa na drobno, je ta odlok danes preklicalo. Posledica tega preklica bo, da bodo mesarji kar po svoji brezvestni volji prodajali meso po cenah, kakršne si bodo pač omislili. Še za dobo maksimalnih cen je kar deževalo pritožb o prekoračanju določenih cen od strani mesarjev. Pričelo se je celo z javnimi ovadbami zoper mesarje. Vse pa ni dosti pomagalo. Sedaj pa je te »uboge« mesarje rešila vlada. Po naših mislih bi se bilo lahko storilo v tem vprašanju kak radikalnejši korak. Če že cena živini varira od dne do dne, potem naj bi veljala kot maksimalna cena mesu na drobno gotovo število odstotkov nad povprečno dnevno kurzno ceno mesa na debelo. Povprečno ceno bi se dalo brez posebnega truda objavljati dnevno v lokalnih listih, ki izhajajo zjutraj. Malo preveč vpljudno pa se nam zdi, pustiti mesarjem docela proste roke.

Seznam vseh civilnih moških ranjencev, ki so bili zadeti od italijanskih granat in šrapnelov in ki so bili,

oziroma so še v oskrbi bolnišnice usmiljenih bratov v Gorici. Krajšica spr. pomeni sprejet, † = umrl, odp. = odpuščen (zdrav), Fumis Lenard, 64 let, kmet iz Selc, spr. 24. maja, umrl 30. jul.; Culot Anton, 60 let, kmet, Gorica, Via dei Orti, spr. 7. 6., odp. 30. 7.; Bevilacqua Jakob, 58 let, kmet, Moša, spr. 29. 5., odp. 24. 6.; Feresin Ernest, 12 let, učenec, Ločnik, spr. 7. 6., odp. 28. 6.; Lenardič Peter, 12 let, učenec, St. Maver, sprejet 10. 6., odp. 17. 7.; Bizjak Andrej, 39 let, kmet, Podgora, spr. 11. 6., odp. 21. 6.; Radinja Ciril, 12 let, dijak, St. Maver, spr. 12. 6., še v bolnišnici; Zimic Josip, 12 let, dijak, Deskla, spr. 14. 6., odp. 4. 7.; Trpin Valerija, 7 let, učenka, Podgora, spr. 24. 6., umrl 24. 6.; Delpin Štefan, 87 let, kmet, Podgora, spr. 24. 6., umrl 29. 7.; Ristits Aleks., 39 let, tovarnar, Gorica, Via Trieste, sprejet 24. 6., odp. 6. 7.; Kamenšič Rok, 17 let, plesk. vaj., Gorica, Stražice, spr. 25. 6., odp. 11. 7.; Roldo Leander, 9 let, učenec, Gorica, Via d. Legna, spr. 25. 6., odp. 2. 7.; Petreussig Egidij, 16 let, mehanik, Gorica, Via Monache, spr. 25. 6., odp. 27. 6.; Skubin Anton, 79 let, kmet, Zdravščina, spr. 25. 6., odp. 22. 7.; Pelizon Ferdinand, 63 let, učenec, Stolni trg, spr. 25. 6., odp. 15. 7.; Delneri Karl, 16 let, komi, Gorica, Na Gradu, spr. 25. 6., odp. 24. 7.; Simandel Boživoj, 15 let, natakari pri Jelenu, spr. 25. 6., odp. 8. 7.; Ziani Franc, 62 let, mešetar, Gorica, Telovadni trg, spr. 26. 6., odp. 10. 7.; Sfiligoy Franc, 16 let, dninar, Gorica, Stražice, spr. 26. 6., odp. 1. 7.; Otto Robert, 72 let, krčmar, Gorica, Via Morrelli, spr. 26. 7., odp. 7. 7.; Fornazarič Anton, 55 let, mlekar, Bilje, spr. 26. 6., še v bolnišnici; Orlando Josip, 59 let, čevljar, Gorica, V. Ponte Isonzo, spr. 26. 6., še v bolnišnici; Polencič Franc, 14 let, dijak, Gorica, Via Orzoni, spr. 26. 6., odp. 23. 7.; Cigoj Štefan, 13 let, dijak, Gorica, Via Cappellaris, spr. 26. 6., še v bolnišnici; Hlede Henrik, 15 let, kmet, Pevma, spr. 28. 6., odp. 23. 7.; Devetak Matija, 60 let, kmet, Stan-drež, spr. 30. 6., odp. 19. 7.; Eržetič Anton, 62 let, delavec, Deskla, spr. 30. 6., odp. 3. 8.; Nikolavčič Janez, 16 let, dimnikar, Gorica, Ulica sv. Ivana, spr. 1. 7., umrl 1. 7.; Komjanc Franc, 34 let, kmet, Števerjan, spr. 2. 7., odp. 11. 7.; Ziderič Franc, 9 let, učenec, Deskla, spr. 2. 7., odp. 22. 7.; Srebrnič Marij, 12 let, učenec, Solkan, spr. 12. 7., še v bolnišnici; Štekar Ivan, 52 let, vrtnar, Gorica, U. Aleks. Volta, spr. 14. 7., še v bolnišnici; Zavadral Ivan, 13 let, učenec, Štandrež, spr. 14. 7., odp. 23. 7.; Michelus Alojzij, 12 let, učenec, Gorica, U. Cocevia, spr. 14. 7., še v bolnišnici; Vižintin Andrej, 7 let, učenec, Gorica, Na Gradu, spr. 14. 7., še v bolnišnici; Figelj Filip, 42 let, mizar, Gorica, Vrtna ulica, spr. 19. 7., še v bolnišnici; Grion Alojzij, 17 let, pek. vaj., Gorica, Rabata, spr. 18. 7., umrl 27. 7.; Lapanje Karel, 19 let, dijak, Gorica, U. Trigemina, spr. 20. 7., odp. 21. 7.; Marvin Peter, 38 let, sluga, Gorica, na Gradu, spr. 21. 7., odpuščen 24. 7.; Finžger Josip, 15 let, dijak, Gorica, U. Cap. Vandola, spr. 22. 7., umrl 23. 7.; Bratuž Ludovik, 17 let, dijak, Gorica, U. stare pošte, spr. 24. 7., odp. 2. 7.; Vetric Vincenc, 67 let, nad-oticial, Gorica, Stolna ulica, spr. 24. 7., odp. 3. 8.; Skomina Josip, 58 let, trgovec, Gorica, Kornov breg, spr. 24. 7., še v bolnišnici; Dugar Franc, 59 let, čevljar, Gorica, Magistratna ulica, spr. 24. 7., umrl 2. 8.; Makuc Ivan, 65 let, kmet, Solkan, spr. 27. 7., umrl 2. 8.; Poberaj Marko, 12 let, dijak, Solkan, spr. 27. 7., umrl 28. 7.; Martinuzzi Emil, 29 let, sprevodnik, Gorica, U. Ascoli, spr. 28. 7., še v bolnišnici; Brumat Dominik, 57 let, kmet, Farra, spr. 28. 7., še v bolnišnici; Prion Franc, 6 let, učenec, Solkan, spr. 28. 7., še v bolnišnici; Pavletič Roman, 8 let, učenec, Solkan, spr. 30. 7., še v bolnišnici; Pintar Anton, 71 let, kmet, Pevma, spr. 2. 8., še v bolnišnici. Vsega skupaj torej 52 bolnikov, od teh je 9 umrlo, 28 ozdravelo in 15 se jih nahaja še v bolnišnici.

Seznam slov. goriških beguncev, ki so odšli dne 23. julija 1915 iz Lipnice na Štajerskem v Melk: Iz Brestovice: Kocijančič Jožef, 36 let, s 3 osebami; Antonič Miha, 58 l., 2 oseb; Kocijančič Tomaž, 55 l., 4; Kocijančič Lorenc, 56 l., 7; Peric Frančiška, 52 l., 2; Krobelj Jožefa, 87 l., 5; Rebula Jožef, 60 l., 8; Antonič Anastazija, 34 l., 3; Peric Katarina, 36 l., 2; Stanič Anton, 48 l., 7; Stanič Jožef, 56 l., 2; Pahor Ivanka, 53 l., 3; Antonič Jožef, 72 l., 9; Svetlič Anton, 58 l., 3; Krošelj Andrej, 56 l., 6; Antonič Lucija, 35 l., 5. — Iz Gorice: Mervic Jožefa, 42 l., 2; Ocvirk Amalija, 29 l., 4. — Iz Čezsoče: Kosmač Jožef, 52 l., 5; Vulč Ana, 63 l., 2. — Iz Števerjana: Komjanc Julija, 38 l., 5; Princič Leopolda, 36 l., 4; Princič Alojzija, 47 l., 7. — Iz Kojškega: Bole Fany, 28 l., 5; Bevičič Karlina, 22 l., 1. — Iz Breginja: Tonkli Anton, 23 l., 1.

Za otroke vojakov, ki so postali žrtve vojske.

Marsikateri mož in mladenič vladarskemu rodu zveste dedne dežele Kranjske padel je junaške smrti v sedanji svetovni vojni, v kateri se naša mogočna in slavna Avstrija zmagovito bori proti ljutemu sovražniku, so pa tudi pod orožje poklicani možje in mladeniči, ki so vsled pridobljenih ran ali vsled bolezni umrli, ki so v vojni postali onemogli (invalidi), ki so pogrešani in ki so v vojnem ujetništvu. Ti v izpolnjevanju najsvetejše dolžnosti padli in živeči junaki ostavili so tudi nedoletno dečo, katera sedaj ne potrebuje samo tolažila temveč dejanske odpomoči. Take odpomoči so pa tudi potrebni nedoletni otroci očetov, ki so na bojnem polju ali pa drugod v vojaškem službovanju.

Ohranimo krepko dečo državi, pomagajmo ji, da ostane duševno in telesno zdrava, kajti s tem se ohrani zdrav in krepak zarod, na katerem bo slonela država in tako bodemo pripomogli k temu, da bo naša Avstrija še močnejša in slavnejša postala, kakor je sedaj.

Po geslu našega ljubljenelega presvitlega Cesarja, ki po očetovsko za vse svoje podanike skrbi in kateremu je posebno pri srcu naša mladina, delujmo z združenimi močmi na to, da dosežemo svoj cilj v dobrobit naše zapuščene dece in pri tem naj nas tudi vodi naše lepo geslo:

»Vse za vero, dom, Cesarja!«

Da se pa zamore doseči ta cilj, treba je stika s činitelji, kateri zamorejo dati potrebne nasvete in pojasnila, kaj je treba v posameznem slučaju ukreniti.

Radi tega se obračamo do slavnega šolskega vodstva s prošnjo, da izvoli čim preje na sledeča vprašanja odgovoriti:

1. Kateri očetje (zakonski in nezakonski) ondotno šolo obiskujočih otrok — izvoli se naj navesti ime, priimek, stan in zadnje bivališče — so:

- a) umrli junaške smrti na bojišču;
 - b) umrli vsled pridobljenih ran ali druge bolezni;
 - c) postali onemogli (invalidi);
 - d) pogrešani;
 - e) v ujetništvu.
2. Ali so zapustili ženo (nezakonsko mater) ali ne in kje ista biva — izvoli se naj navesti ime in priimek.
3. Koliko nedoletnih otrok so ostavili:

- a) ime istih;
 - b) dan rojstva;
 - c) bivališče istih;
 - d) ime, priimek in stan sovaruha.
4. Kakšne so gmojne razmere (premoženjske odnosno pridobitvene razmere)?

5. Ali je treba odpomoči glede vsakdanje preskrbe?

6. Dobiva li udova (žena, nezakonska mati) z otroci državni prispevek za preživljenje?

7. Ali je treba glede duševne in telesne vzgoje ostalih otrok kaj ukreniti?

8. Kaj se sploh za blagor ostalih nedoletnih otrok nasvetuje?

9. Ali je takšna odpomoč tudi potrebna pri nedoletnih otrocih očetov, ki so na bojnem polju ali pa drugod v vojaškem službovanju?

Za izkazano blagohotno prizadevanje se vže naprej izreka najtoplejša zahvala in se zajedno naproša, da se tudi poznejši taki slučajji izvolijo sem naznaniti.

C. kr. okrajna sodnja v Ljubljani, odd. IX., dne 8. julija 1915.

Važno za 1548

begunce in rekonvalescente!

Vila na Bledu se da po cení v najem. Leži pri jezeru, lastna jezerska kopel, 2 čolna, vodovod, dobre peči, pripravna tudi za prebivanje po zimi. Naslov v upravnistvu.

Kupim v vsaki množini mlkano in nemikano

domače predivo

po najvišji cení. — Ponudbe na: Ivan N. Adamič, vrvarna, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 31. 1453

Blago za zastave in izgotovljene zastave

so po nizkih cenah na razpolago pri trdki

BENEDIKT & Co. Ljubljana.

1 steklenica 2 kroni. Ceniki zastoj in franko.

Prodajalka

mešane stroke išče službe takoj. Naslov pove uprava lista pod št. 1583. 1583 1

Sprejem dva dobro izurjena dimnikarska pomočnika

proti dobri plači. Nastop lahko takoj. Emer. Štrigel, dimn. mojster, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 32. 1587 3

Krepkega dečka

iz poštene hiše s primerno šolsko izobrazbo, ter pridnega 1589 5

trgovskega pomočnika

sprejme Jos. Erratà v Mokronogu, Dolenjsko.

Kmetija

se kupi ali v najem vzame v okolici Ljubljane, Kranja, Celja ali Maribora. — Ponudbe na upravnistvo „Slovenca“ pod 4000/1580. 1580

Službe išče

v kakem župnišču na deželi poštena, dobro izurjena, varčna 1588

kuharica

ki je že vajena take službe. — Naslov pove uprava lista pod št. 1588.

Sprejem v službo spretno železninarje, knjigovodja, eventualno tudi ženske moči, nadalje stenografinjo.

Ponudbe so vpslati na naslov: Peter Majdič, Celje. 1520

Elegantno stanovanje

obstoječe iz 4 sob, kopalnice, poselske sobe in z vsemi pritliklinami, z električno razsvetljavo, na solnčni legi se da takoj ali za pozneje v najem. Naslov pove upravnistvo tega lista pod št. 1476.

Učenec

se sprejme takoj za tapetniško obrt. I. Cerne, Ljubljana, Dunajska cesta 19. 15330

5000 hektolitrov

belega in rdečega

hrvatskega

VINA

od letnikov 1912, 1913 in 1914 ponuja po dnevnih cenah veletrgovina z vinom

Alex Breyer i sinovi

Križevci na Hrvatskem. 1418